The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, SEPTEMBER 1, 1956

LATVIJA
AMERIKA

70./503. n-rs

SESTDIEN, 1956. GADA 1. SEPTEMBRĪ. 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gallīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

Draudzībā lai plešas Vanagu spārni pāri robežām

IZMISUMA SAUCIENI NO LATVIJAS

VĒSTULE NO STOKHOLMAS

„Latvijas Amerikā" korespondenta rokās nodotas divas vēstules no Latvijas, ko nav cenzējuši čekisti. Pirmo vēstuli raksta brīvās Latvijas laikā pazīstama kultūras darbiniece neļ. profesoram Francim Balodim, acīmredzot nezinot, ka profesors sen jau miris, bet otro vēstuli raksta latviešu jaunava - studente. Vēstules rakstītas īsas, jo rakstītāju rīcībā bijis ļoti maz laika, lai tās nodotu godīgās rokās atvešanai brīvā pasaulē. Vēstulēm šāds saturs:

I.

Profesoram Fr. Balodim.

Mēs rītos, vakaros uz augšu stiepjam rokas:
Dievs, remdē mūsu tautas ciešanas un mokas!

Vai jūs, tālumā esošie latvieši, nekā nevarat darīt atlikušās latviešu tautas daļas glābšanai no bojāejas? Jeb jūs esat samierinājušies ar šo stāvokli? Jums taču iet labi — jūs esat paēduši un apģērbušies, jūs esat brīvībā un cilvēciskos apstākļos — jums kurpe nespiež.

Bet mēs, kas atrodamies dzimtenē, nesaprotam, kā citas kultūras tautas var vienaldzīgi noskatīties mazāko tautu postā un nelaimē, kā gadiem ilgi var sēdēt konferencēs un desmitiem gadu spriest par visu tautu brīvību un neatkarību, bet nekā nedarīt, lai savus vārdus un labo gribu attaisnotu un parādītu darbos.

Bet kamēr lielvalstu vadošās personas braukā ekskursijās un rīko dinejas — mēs ejam bojā. Vēl daži gadi, — un no mums būs atlikuši tikai fiziski un garīgi invalīdi. Tad mēs būsim kļuvuši truli, un mums, atlikušiem, būs vienalga, kas notiek mūsu briesmu plenēkrētā un par tuksnesi padarītā zemē.

Rīgā, 5. augustā 1956.

II.

Sveiciens no Rīgas:

Šajā vēstulē gribu aprakstīt mūsu patieso šīdienas dzīvi dzimtenē, jo ceru, ka šo vēstuli neskars nekādas cenzūras, kas varētu manus vārdus iznīcināt.

Mūsu Latviju ir skārls posts un iznīcība. Daudzi tūkstoši mūsu cilvēku aizdzīti uz Sibiriju, un maza ir tā daliņa, kas, izturējusi necilvēcīgos apstākļus, atgriežas dzimtenē. Lauki ir izpostīti. Kur agrāk nekad maizes netrūka, tur tagad laudis spiesti darba laikā mērot ceļu uz tuvāko pilsētu, lai pēc garu stundu stāvēšanas rindā, iegūtu klaipiņu maizes. To es redzēju izbraucot uz laukiem pirms dažiem gadiem, to redzēju arī šogad, un nav cerību, ka šie apstākļi varētu uzlaboties. Kļūst vēl tikai launāk, kā tas ir jau visā Krievijā, kur laudis vienmēr kaujas ar badu un iekšķata to kā pilnīgi „dabisku parādību."

Pat Ukrainā kolchozniekam maizes nepietiek līdz pavasarim.

Latvieši ir darbīga tauta un nekad vēl viņi nav tik zemu noslīdējuši kā šajos desmit gados.

Uz laukiem var iet kilometriem tālu un ceļā neatradīsi nevienu apdzīvotu vietu, tikai māju paliekas — apdegušas vai arī tāpat pamestas. Lauki ir aizaugušī mežiem, un kur arī paspīd rudzu bālums, tur liekas gan rudzi, bet tie tikpat nīkuļīgi kā visa mūsu saimniecība. Sevišķi tas sakāms par Zemgali. Tāda, lūk, ir dzimtenes lauku seja šodien.

Bet arī pilsētās nav labāk. Mūsu Rīgu gan ieskata it kā par pašu paradīzi, bet tikai mēs, latvieši, zinām, kādu uzplaukumu tā kādreiz piedzīvojusi.

Miljoni krievu ieplūduši mūsu zemē, aizņemdami katru stūrīti, apspiezdami visu latvisko, uzspiezdami savu āzijātisko „kultūru", priecādamies: „esam kungi!"

Bet vai nav pāragrs šis prieks? Vai neesam vairs latvieši? Vēl neesam nospiesti uz visiem laikiem pie zemes! Vēl mums ir mūsu naids, un kāds naids!

Tā, lūk, mēs, latvieši, skatāmies uz savu apspiestību un ceram uz to stundu, kad varēsim kopīgiem spēkiem aizdzīt šīs āziātu salašņu bandas. Bet vai ilgi mums vēl jāgaida? Vai pacietības mērs drīz nebūs pārpilns?

Šīs rindas neesmu izdomājusi; tāda ir latviešu dzīve pašreiz."

Apspriede pie sūtņa Dr. A. Spekkes

23. augustā pie sūtņa Vašingtonā Dr. A. Spekkes bija ieradies Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis A. Blodnieks, lai, saziņā ar Latviglobālās apvienības priekšsēdi prof. P. Lejiņu, pārrunātu Latvijas delegācijas izveidošanas jautājumu Apspiesto tautu asamblejai, kas, kā paredzams, sāksies šī gada novembrī.

NASERS BŪS RUNĀJAMS TREŠĀ SEPTEMBRĪ

SARUNAS AR RIETUMU PIECVĪRU KOMISIJU NOTIKS KAĪRO

Suecas kanāla komisija, Londonas konferencē izraudzīto piecu nāciju pārstāvji, sastapsies ar Ēģiptes prezidentu Naseru šī gada 3. septembrī.

Londonā. Pēc garākas sarakstīšanās, Ēģiptes prezidents Nasers informējis Suecas kanāla komisijas priekšsēdi Austrālijas ministru prez. Menziju, ka viņš minētās komisijas pārstāvjus uzklausīs pirmdien, šī gada 3. septembrī. Nasera lēmums uzklausīt Londonas konferencē izraudzītās piecu nāciju komitejas pārstāvjus nenozīmē, ka viņš būtu atkāpies no savas līdzšinējās nostājas un būtu sācis domāt par Suecas kanāla internacionalizācijas plāna atzīšanu.

Ēģiptes prezidents ar Suecas kanāla komitejas pārstāvjiem sastapsies savas valsts galvaspilsētā Kairo, noraidot Austrālijas ministru prezidenta proponētās sarunu vietas Ženēvu un Romu. Persijas un Abesīnijas pārstāvji uz Kairo lidos katrs no savas valsts galvaspilsētas, kamēr pārējie trīs (reprezentējot Austrāliju, Zviedriju un Sav. Valstis), uz Kairo izlidos no Londonas svētdien, šī gada 2. septembrī.

Acumirklī Suecā aktuālākais liekas pie kanāla nodarbināto ārzemnieku jautājums.

Anglijas ārlietu ministrija ir likusi saprast, ka gadījumā, ja Ēģipte neievēros Londonas konferences vairākuma atbalstīto Suecas kanāla internacionalizēšanas plānu, simtiem ārzemju tehniķu nekavējoties pārtrauks savu darbu, līdz ar to apstādinot kuģniecību Suecas kanālī. Francija tai pašā laikā ziņo, ka tai nebūs lielas pacietības, ja būs redzams, ka Ēģipte sarunas Suecas kanāla jautājumā mēģinās vienkārši pārvērst bezgalīgā pļāpāšanā.

NASERAM NEDIENAS AR LOČIEM

Nemaz nav nepieciešams karš vai Ēģiptes valdības spītība, lai apturētu kuģošanu Suecas kanālī. Kuģošana ar laiku var izbeigties dabiskā nāvē, trūkstot piedzīvojušiem ločiem, kas spēj izvadīt kuģus cauri 103 jūdžu garam, vietām ļoti šaurajam Suecas kanālim. Ločiem trūkums manāms jau tagad — jautājums, par ko Londonas konferencē netika runāts. Ēģiptes prezidents Nasers ļoti pūlas, lai ar labu vai ļaunu noturētu angļu un franču tautību ločus, kas sastāda loču vairākumu, kamēr Anglija un Francija pēdējiem ieteic atstāt Suecas kanāla joslu vai tur neatgriezties pēc mājās pvadīta atvaļinājuma. Zināms skaits franču, angļu un norvēģu to ir jau paspējuši izdarīt. Nasers tagad ir uzsācis plašu piedzīvojušu ločiem meklāšanu visā pasaulē, likdams lielas cerības uz vācu jūrniekiem, kas vada kuģus Kīles kanālī.

Ločiem jautājums Suecas kanālī, par ko līdz šim vēl visai maz rakstīts, var ļoti būt Suecas krizes nākamais iemesls. Ločiem Suecas kanāla dzīvības un nāves jautājums. Lietpratēji zina stāstīt, ka pat piedzīvojušiem ločiem kanāla un ūdens ceļu ločiem vajadzīgs daudz gadu, pirms tie var sākt operēt Suecas kanālī. Līdz šim no Suecas ločiem tika prasīta sekojoša kvalifikācija: kapteiņa diploms un vismaz desmit gadu pieredze uz jūras. Bet pat šādiem lietpratējiem bija nepieciešami vēl vismaz astoņi gadi, pirms viņi bija pietiekami labi iepazinušies ar Suecas kanāli, lai bez briesmām varētu izvadīt tam cauri lielos okeana tvaikoņus.

Normālai navigācijai Suecas kanālī nepieciešams vismaz 250 ločus. Pašreiz šis skaits jau sarucis uz 200 un sagaida, ka, Suecas krizei turpinoties, tas samazināsies vēl tālāk. Samazinoties Suecas kanāla ločų skaitam, pagarinās viņu darba laiks. Ja normālos appstākļos locis Suecas kanālī mēroja apmēram 17 reizes mēnesī, tad tagad viņam tas pats jādara jau 27 reizes. Suecas kanāla veterāni šo braucienu skaitu atzīst par nenormāli augstu un uzsver, ka šāda ločų pārstrādināšana palielina negadījumu iespējas.

Lielākais ločų skaits nāk no Anglijas, Francijas un Skandinavijas valstīm. Ēģiptieši ir mazākumā — ne vairāk kā 35. Ēģiptes tirdzniecības flotes apmērī ir ļoti ierobežoti, un Naseram nav ne mazāko cerību nepieciešamo ločų iztrūkumu papildināt savās mājās. Kā šādās reizēs parasts, Naseram savu palīdzību piedāvājusi Padomju Savienība, apsolot krievu ločus Suecas kanāllīm .Padomju Savienībai tas patiesi būtu ļoti izdevīgi. Tas, ka krievu ločiem Suecas kanāls ir pilnīgi svešs, Maskavu neinteresē. Galvenais būtu dabūt krievus tur iekšā — kas būtu jau gandrīz tas pats, kā Suecas kanāla nodošana Padomju Savienības „pārraudzībā"...

PADOMIJĀ IZMĒĢINA ATOMIEROČUS

Vašingtonā. Nedēļas nogalē Sav. Valstu prezidents Eizenhauers izdeva oficiālu paziņojumu, ka Padomju Savienība atsākusi atomieroču izmēģināšanu. Pēdējais sprādziens noticis pagājušo piektdien un bijis apmēram viena megatona robežās (Viens megatons līdzinās vienam miljonam tonnu dinamīta).

Izvairīdamies no tālākiem paskaidrojumiem, Baltā nama preses sekretārs Hagertijs šai sakarā žurnālistiem izteicās, ka krievi izmēģinājuši vai nu atombumbu, vai arī ūdeņražbumbu.

Tikpat lakonisks bija arī Sav. Valstu atomenerģijas komisijas pr-ža Strausa ziņojums amerikāņu presei: „Padomju Savienība ir atsākusi atomieroču izmēģināšanu... Pēdējais sprādziens notika šī gada 24. augustā parastajā padomju atomieroču izmēģināšanas vietā Sibirijas dienvidaustrumos — ziemeļos no Indijas, Afganistanas un Pakistanas, un rietumos no komūnistu Ķīnas."

Pagājušās nedēļas nogales ziņojums par padomju atomieroču izmēģinājumiem ir trīspadsmitais pēc kārtas, kas oficiāli publicēts Sav. Valstīs. Pirmoreiz par atomieroču izmēģinājumiem Padomju Savienībā Sav. Valstis ziņoja 1949. gada 23. septembrī.

FRANČU KARASPĒKS IERADIES KIPRAS SALĀ

KIPRAS SALA TIEK IZVEIDOTA PAR ANGĻU UN FRANČU KARASPĒKA IZEJAS PUNKTU, GATAVOJOTIES VARBŪTĒJAI MILITĀRAI AKCIJAI PRET ĒĢIPTI.

Londonā. Franču avācijas vienības jau bija paspējušas sasniegt Kipras salu, kad Anglijas valdība oficiāli paziņoja, ka „pagaidām" franču karaspēkam atļauts uzturēties Kiprā. — Vidējos Austrumos dzīvojošo Francijas pavalstnieku aizsardzībai. Līdz ar franču aviācijas vienībām no Alžīrijas Kipras salā ieradās arī zināms skaits izplētņu lēcēju, kamēr branču kājinieki un motorizētās vienības vēl atrodas ceļā no Ziemeļafrikas.

Neparastā militārā aktivitāte Kipras salā liecina, ka angļi un franči nolēmuši pēdējo izveidot par savu galveno izejas bazi varbūtējas militāras akcijas uzsākšanai pret Ēģipti. Kipras sala atrodas tikai 250 jūdžu no Suecas kanāla ziemeļu gala, tātad pietiekami tuvu, lai militāru operāciju gadījumā Rietumu sabiedrotie varētu izmantot arī savas izplētņu lēcēju vienības.

Sakarā ar franču karaspēka ierašanos Kipras salā, Londonā sākušas klīst baumas, ka angļi un franči gatavojot kopēju Vidusjūras apgabala armiju ar vienu galveno stābu.

Ēģipte apvaino angļus spiegošanā

Ēģiptes drošības policija apcietinājusi divus angļus un vienu ēģiptieti, pēdējos apvainojot Ēģiptes militāro noslēpumu izspiegošanā.

Kairo. Ēģiptes drošības policijas vadība Kairo paskaidro, ka tā apcietinājusi divus angļus un vienu ēģiptieti, pēdējos apvainojot Ēģiptes militāro noslēpumu izspiegošanā Anglijas labā. Apcietinātie esot kāda lielāka angļu spiegu tīkla vadītāji Ēģiptē, kas rīkojumus saņēmuši tieši no diviem „kādas ārzemju" sūtniecības diplomātiem. Viens no apcietinātiem, Arabu ziņu aģentūras Kairo nodaļas direktors Džēms Svinberns esot Ēģiptes drošības policijai atklājis vēl trīs ēģiptiešu vārdus, kas arī piedalījušies Ēģiptes militāro noslēpumu izspiegošanā. Otrs apcietinātais anglis esot Čarls Pituks, Ēģiptes Markoni radiotelegrafa sabiedrības ierēdnis.

ASV KVIEŠI INDIJAI

Savienotās Valstis nolēmušas līdz šim vēsturē plašāko tirdzniecības darījumu lauksaimniecības ražojumu nozarē ar Indijas valdību, pārdodot pēdējai dažādus lauksaimniecības ražojumus vairāk kā 360 milj. dolaru vērtībā.

Vašingtonā. Sav. Valstu valdība ziņo, ka Indija par amerikāņu aizdotiem dolariem varēs Sav. Valstīs iepirkt dažādus lauksaimniecības ražojumus vairāk kā 360 milj. dolaru vērtībā. Minētais pirkums līdzinās apmēram 20% no visas Indijas gada ražas.

Jaunajā tirdzniecības darījumā paredzēts, ka Indija Sav. Valstīs varēs iepirk kviešus 200 milj. dolaru vērtībā (apmēram 130 milj. bušeļu), kokvilnu 70 miljonu dolaru vērtībā (apmēram 50 milj. sainu), rīsu 24,4 milj. dol. vērtībā (apmēram 4,4 milj. maisu), tabaku 6 milj. dol. vērtībā (6 milj. mārciņu) un pienkopības ražojumus 3,5 milj dolaru vērtībā. Augšminētie produkti, kopā ar transportizdevumiem no Sav. Valstīm līdz savam gala mērķim — Indijai — izmaksās 360 milj. dol.. Skaidrā naudā Indija Sav. Valstīm acumirkli nemaksās ne centa. Tos 360 milj. dol., kas Sav. Valstīm pienāktos par pārdotiem lauksaimniecības ražojumiem, pēdējās nekavējoties aizdos Indijai uz izdevīgiem ilgtermiņa atmaksas noteikumiem.

Tā komūnistu jūgā okupētajā Latvijā šodien izskatās mūsu nelaimīgās mātes un tēvi. (Attēli pa labi)

Kur tiksimies DV DIENĀS TORONTO?

Daugavas Vanagu dienu apmeklētāju ievērībai

Sestdien, 1. septembrī, pl. 4 pp.

DV dienas Kanadā ievadīs ar aktu Kresta teātra telpās, 551 Mt. Plesant Rd. Uzrunu par temu „Latvju karavīrs kā cīnītājs par tautu un brīvību", teiks viesis no Halifaksas pulkv. A. Silgailis.

Pēc akta tais pašās telpās notiks teātŗa izrāde — **H. Ibsena Spoki ar Annijas Simsones piedalīšanos.**

Pēc izrādes visi tautieši laipni lūgti apmeklēti DV dienu tradicionālo **Balli** Kolumba zālē Sherbourne un Linden ielu stūrī.

Svētdien, 2. septembrī, pl. 10 rītā DV namā, 123 Huron ielā, notiks mākslinieka **Arnolda Nulīša** gleznu izstādes atklāšana, bet vakarā tai pašā vietā jubilāra godināšana un kopīgas vakariņas.

Pirmdien, 3. septembrī, interesenti plkst. 10 rītā pulcēsies pie Kanadas Nacionālās izstādes ieejas vārtiem, lai kopīgi apskatītu izstādi.

Teātŗa apmeklētāju ievērībai: tā kā daudzi tautieši sestdienas pēcpusdienā aizņemti darbā, rīkotāji atraduši iespēju pārcelt teātŗa izrādes sākumu no plkst. 5. kā ziņots iepriekš sludinājumos, uz 5.45.

KĀ NOKĻŪT KRESTA TEĀTRĪ?

Uz Kresta teātri, kur notiks Spoku izrāde, visērtāk nokļūt, braucot ar pazemi līdz St. Clair Ave., no kurienes jābrauc tālāk ar East līnijas (Eglinton Ave.) tramvaju līdz Mt. Plesant Rd. vai Belsize Dr. Teātris atrodas 551 Mt. Plesant Rd.

TĀDU ZVIEDRU JŪRNIEKI REDZĒJA RĪGU...

Rīgā veikalos pat kartupeļu nav: šad un tad tos var nopirkt kolchoznieku tirgū, bet tad jāstāv garās rindās, kā to redzam attēlā vidū. Arī sēnes ir liels retums; pie tām var tikt tikai tie nedaudzie rīdzinieki, kas agrāk pasteidzas uz tirgu.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

LĪGUMU RESPEKTĒŠANA

P. DREIMANIS

Sabiedriskā dzīvē līdzās likumiem, paradumiem un tikumiem liela nozīme ir arī dažādiem līgumiem kā valstu, tā arī personu starpā. No minētajām sabiedriskās dzīves regulētājām normām tie atšķiras ar to, ka tiek līgti uz savstarpējās vienošanās pamata. Tāpēc kopdzīvē un kopdarbībā tiem vajadzētu būt lielākai nozīmei nekā tām normām, kurām ir spaidu raksturs. To tomēr grūti konstatēt.

Pagātnē līgumi tika diezgan kārtīgi respektēti vai pārveidoti uz savstarpējās vienošanās pamata. Ja tāda vienošanās nenotika, tad līgumā paredzētās saistības izbeidzās. Starptautiskās attieksmēs reizēm tika laisti darbā arī ieroči, lai partneri piespiestu piekāpties un līgt attiecīgo līgumu.

Komūnisma mācībai izplatoties, līgumu nozīme sāka mazināties. Cenšoties graut kapitālistisko iekārtu, komūnisti viegli lauza līgumus vai tos stingri neievēroja ar nolūku vājināt kopdzīves un kopdarbības saites, kas varētu atvieglot dzīves pārveidošanu sociālisma garā.

Boļševiki, tikuši pie varas Krievijā, atteicās no visiem cariskās Krievijas līgumiem ar citām valstīm. Arī Padomju Savienības iekšējā dzīvē visi agrākie līgumi tika anullēti. Pēc tam Padomju Savienība stājās gan līgumu attieksmēs ar citām valstīm, bet viegli tos lauza. Reizēm šiem līgumiem bija nolūks partneri ievilkt lamatās un izbeigt tā politisko neatkarību.

Padomju Savienības rīcība ietekmē arī citas valstis, īpaši tās, kurās diktātori varu sagrābj savās rokās; piem. Vācijā Hitlers. Pēdējā laikā viņa paraugam seko Ēģiptes diktātors Nasers. Viņš nacionālizēja Suecas kanāla akciju sabiedrību.

Ēģiptes vicekaralis tai ir izdevis koncesiju uz 99 gadiem, skaitot to no kanāla atklāšanas dienas 1869. g. 17. novembrī. Tātad Ēģiptes valdībai šī kanāla izmantošana pārņemama 1968. g. 17. novembrī. Ja tā gribētu to darīt agrāk, tad viņai vajadzētu panākt vienošanos ar šī kanāla akciju sabiedrību. Šīs sabiedrības dalībniecēm — valstīm Suecas kanālis ir ļoti svarīgs brīvai kuģniecībai pa to saskaņā ar 1888. gadā ratificēto Konstantinopoles līgumu, kas visām valstīm garantē kara un miera laikā brīvu kuģniecību pa 103 jūdzes garo Suecas kanāli.

Ēģiptes prezidents Nasers Suecas kanāla sabiedrību ir nacionālizējis, ar to nesazinoties, 12 gadus pirms koncesijas izbeigšanās. Tāpēc tas ir vienpusīgs, nelikumīgs akts, līdzīgs tām nacionālizācijām, ko izdara komūnisti savās valstīs, nacionālizējot uzņēmumus. Otrkārt, pēc laikrakstu ziņām Nasers aizliedz kanāla administrācijā nodarbinātām personām, to vidū 1385 eiropiešiem, atstāt savas darba vietas. Ar to viņš vēlas panākt, lai bez traucējumiem visus kuģus varētu laist cauri kanālim. Bet no juridiskā viedokļa arī šī rīcība nav attaisnojama, jo minētās personas pieņemtas darbā uz brīva līguma pamata; tāpēc viņām ir tiesības to atstāt saskaņā ar vienošanās noteikumiem.

Ja nu tās atstāj darbu, tad Ēģiptei var rasties grūtības Nasera solījuma reālizēšanā; laist cauri kanālim visus kuģus. Tāpēc arī saprotams to valstu uztraukums, kuru kuģniecībai šis kanāls sevišķi nepieciešams, jo Ēģiptei piemērotu speciālistu tik lielā skaitā nav; piem., no kanāla administrācijā nodarbinātiem 250 ločiem viņai ir tikai 40.

Ar šādu vienpusīgu līgumu laušanu tiek paasinātas valstu attieksmes un kalpots komūnisma mērķu reālizēšanai, jo viņi veikli zvejo neskaidros ūdeņos. Tas būtu jāievēro, nokārtojot Suecas kanāla nacionālizēšanas lietu. Ieinteresētām un citām valstīm ar vienprātīgu nostāju vajadzētu stiprināt līgumu respektēšanu un ar to atturēt boļševikus un diktātorus no pārsteidzīgas rīcības. Kur tā jau notikusi, tur šāda vienprātīga nostāja varētu pamudināt vainīgos pārdomāt un piekāpties kāda kompromisa priekšā, lai nebūtu jāķeras pie ieročiem, kas mūsu dienās sola nepārredzamus postījumus un sarežģījumus tautu attieksmēs. Arī tie var nākt par labu tikai tagadējās dzīves ārdītājiem, bet ne tautu sadarbībai. Respektējot tautu dabiskās tiesības, iespējams nokārtot domstarpības un ievērot citam cita tiesības un intereses.

SVEICIENI JAUNATNEI OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Lietus nespēj izjaukt Čikāgas bērnu svētkus

Tikko pirmie apmeklētāji Čikāgas Šillera parkā paguva iespert kāju bērnu svētku laukumā, kad sāka līt. Lija lēnām un pamatīgi. Rīkotāji — Čikāgas latviešu skola, DV apvienība, draudzes un organizācijas, bija darījušas iespējamo, lai svētki izdotos. Tāpēc apmeklētāji negāja mājās, bet pacietīgi gaidīja, kamēr ap pulkst. 13 uzspīdēja saulīte un informācijas sniedzējs — režisors Valdis Hermanis aicināja bērnus uz parādi. Nesot plakātus ar svētku saukli — „Mēs savas tautas brīvību un valsti sirdī nesam" — vicinot sarkanbaltsarkanus karodziņus, jaunatne devās uz svētku laukumu klausīties māc. Gustava Straumaņa dievvārdus. Bērnus pēc tam vēl uzrunāja skolas pārzinis H. Kreicers un jaunatnes pulciņa pārstāvis L. Streips. Sveisienus Latvijas jaunatnei noraidīšanai uz Latviju skaņu lentē ierunāja Vija Jēkabsone, Elmars Bilsens un Juris Riekstiņš.

Saules tveicē izgaisa pēdējās lietus lāses laukuma zālē, un bērnu bariņi sāka klejot no viena stenda uz otru, sacenšoties dzimtenes pazīšanā, rotaļās, skriešanā, šūšanā, naglošanā, zīmēšanā, atjautībā un mērķi šaušanā, gūstot balvas, kas labi noderēja „kārajam zobiņam." Labākie dzimtenes pazinēji saņēma Čikāgas latviešu biedrības ziedotās godalgas. Ka latvieši ir kareivīgi, pierādīja drūzma pie šaušanas stenda, kur Daugavas Vanagu lietpratīgā vadībā jaunie mērķi šāvēji parādīja lielu māku. Atskanēja mūzika, un Tautas deju kopas vadītājs V. Dzelme aicināja uz danci kā vecos, tā jaunos. Šoreiz tie bija grūti iekustināmi, jo turpat tuvumā pilnīgi negaidot noorganizējās Čikāgas bērnu svētku kopkoris — dalībnieku vecums no 4 - 80 gadiem.

Liela rosība valdīja visos stendos, izņemot varbūt tikai vienu — „Stāsti un klausies", kur bērni vaļēja paši ierunāt kaut ko skaņu lentē un pēc tam atskaņot ierunāto — pierādot, ka latvieši ir konservatīvi un uz 20. gadsimteņa „trīs kiem" neielaižas. Tikai vienā stendā valdīja pilnīga bezdarbība: nelaimes gadījumu trūkuma dēļ pirmās ārstniecības palīdzības talcinieki — skolas ārsti Dr. E. Dravniece, Dr. A. Kalniņš un Dr. P. Rāviņš nepaguva daudz ar zālēm un plāksteriem rīkoties, lai gan viss bija sagatavots katram gadījumam. Vēl jāpiemin, ka glītos svētku laukumu klausīties māc. Gustava Straumaņa dievvārdus. Bērnus pēc tam vēl uzrunāja skolas pārzinis H. Kreicers un jaunatnes pulciņa pārstāvis L. Streips. Sveisienus Latvijas jaunatnei noraidīšanai uz Latviju skaņu lentē ierunāja Vija Jēkabsone, Elmars Bilsens un Juris Riekstiņš.

Krēslai uznākot, svētku dalībnieki un viesi varēja doties mājup ar mierīgu sirdi, jo atkal reiz Čikāgas bērnu svētki bija izdevušies, kaut gan nelabvēlīgie laika apstākļi sākumā draudēja tos pilnīgi izjaukt.

K.

Rīgas mākslinieki burulaivās iebrauc Stokholmā.

13. augustā, pēc piecu dienu grūtas zēģelēšanas pāri Baltijas jūrai, no Rīgas Stokholmā iebrauca divas burulaivas ar 14 tūristiem, kuri Zviedrijā palikt 14 dienas. Žalvu vadītājs ir latviešu gleznotājs Aleksis Zviedris. Stokholmā viņi palika 4 dienas, tad devās tālāk uz Malmi, Helsingborgu, Gēteborgu un tad atpakaļ uz Stokholmu. Viņus sagaidīja Krievijas sūtniecības iedrēdnis un viens Nīmaņa un Šulca spedīcijas firmas darbinieks. Lielākā daļa šo atbraucēuj ir krievi, bet starp tiem ir arī 4 latvieši, visi gleznotāji. Viņi ir satikušies ar vairākiem Stokholmas latviešiem.

JAUNĀS VALDES PIRMIE DARBA SOĻI

1. r. no kr.: pr-ža vietn. V. Aparjods, pr-ks A. Vanags, kasieris P. Ozoliņš. Stāv: sekretārs J. Utināns, ināš. noz. vad. E. Peniķis. Iztrūkst D. Maļinovskis un H. Bagātais. Foto A. Tabaks.

ASV DV zemes valdes sēdes Čikāgā un Milvokos

Šī gada jūlija pirmajās dienās ASV noslēdzās DV zemes valdes vēlēšanas. Par priekšnieku ievēlēja līdzšinējo zemes valdes pr-ka vietnieku un Čikāgas apvienības priekšnieku Augustu Vanagu, kurš ar savu aktīvo darbību plaši pazīstams DV aprindās.

Valdē apvienību un kopu delegāti no 12 kandidātiem bija izraudzījuši Milvoku apv-bas priekšnieku Voldemāru Aparjoģu, bij. zemes valdes darbinieku Donātu Maļinovski, Nujorkas apv-bas priekšnieku Heinrihu Bagāto, Čikāgas apvienības kasieri Pēteri Ozoliņu, tās pašas apv-bas sekretāru Jāzepu Utinānu un Milvoku apv-bas pr-ka vietnieku Edgaru Peniķi.

Jaunizvēlētās valdes locekļu vairākums dzīvo ASV vidējos rietumos — Čikāgā un tai tuvējos Milvokos, kādēļ arī jaunās valdes sēdeklis no Nujorkas pārvietojas uz Čikāgu, un valdes un priekšnieka adrese tagad ir: 2705 W. Hirsch Street, Chicago 22, Ill., U. S. A.

Jaunievēlētā valde sanāca konstruēšanās sēdē Čikāgā š. g. 15. jūlijā un valdes pienākumus sadalīja sekojoši: Priekšnieka 1. vietnieks un kultūrāli sabiedriskās nozares un jaunatnes lietu vadītājs V. Aparjods; priekšnieka 2. vietn. un aprūpes nozares vadītājs D. Maļinovskis; pr-ka 3. vietn. H. Bagātais; kasieris P. Ozoliņš; sekretārs J. Utināns; informācijas nozares vadītājs E. Peniķis.

Svinīgā valdes darbības nodošana un pārņemšana notiks 1. septembrī Čikāgā, kad tur pulcēsies DV un jaunatne Daugavas Vanagu dienām un Amerikas latviešu jaunatnes kongresam.

Zemes valde lūdz apvienības un kopas atbalstīt šo lielo svētku labo izdošanos, apmeklējot tos pašiem un aicinot līdzi pārējos tautiešus.

Svētku organizēšanā un priekšnesumu gatavošanā atzīstamu aktivitāti attīstījušas Čikāgas, Milvoku un Nujorkas apvienības, pēdējām piedaloties apvienoto vīru koru koncertā ar saviem koriem, bet Milvoku apvienības teātra ansamblis 1. septembra vakarā sniegs rež. Millijas Valteres - Einbergas vadībā iestudēto Ed. Vulfa komēdiju Svētki Skangalē.

Valde pārrunāja iekšēja rakstura jautājumus un noslēgumā vienojās valdes sēdes pārmaiņus notu rēt Čikāgā un Milvokos, lai tā atslogotu atsevišķo valdes locekļu personiskos ceļa izdevumus.

Š. g. 19. augustā zemes valde otro sēdi noturēja Milvokos, kurā piedalījās A. Vanags, V. Aparjods, P. Ozoliņš, J. Utināns un E. Peniķis.

Valde nolēma turpināt Care saiņu sūtīšanas starpniecību kā atsevišķām personām, tā arī atsevišķām nometnēm, sanatorijām un veco ļaužu mītnēm. Lai darbs būtu saskaņotāks un saiņi pie saņēmējiem nonāktu pirms svētkiem, valde nosaka saiņu pieteikšanas termiņu Zemes valdei un apvienības līdz š. g. 1. oktobrim.

Tāpat nolemj atbalstīt ziedojumu pieņemšanu saiņiem vergu nometnēs esošajiem tautiešiem.

Laikā no 1. līdz 30. novembrim izdarāma ziedojumu vākana apvienībās Ziemsvētku aprūpei. Šai sakarā valde nolemj lūgt presi atbalstīt šo ziedojumu akciju, ievietojot savās slejās attiecīgus aicinājumus latviešu sabiedrībai. Valde ar dziļu pateicību konstatē, ka tautieši līdz šim Ziemassvētku ziedojumu vākšanā ir izrādījuši lielu atsaucību, kas liecina, ka pēdējie ir dziļi izpratuši DV aprūpes darba svētību un tā lielo nozīmi mūsu visvairāk cietušo tautiešu labā, kādēļ DV sagaida, ka arī šogad tautieši neliegs savu ārtavu.

Pārrunājot kultūrālās pašdarbības tālāku izveidošanu DV apvienībās, valde atrod, ka apvienības savā darbībā ir jau tik tālu nostiprinājušās un ieņēmušas respektējamu vietu pārējo latviešu organizāciju vidū, ka tām tagad vēl vairāk vērības jāsāk veltīt pašu kultūrālās darbības nostiprināšanai un paplašināšanai, izveidojot kultūrālās darbības grupas, kur vēl pie apvienībām tādas nebūtu.

Zemes valde kultūrālās pašdarbības celšanai un tālākai izveidošanai uz vietām ir spraudusi plašus mērķus, kuru iedzīvināšanai izraudzījusi piedzīvojumiem bagātu sabiedrisku darbinieku.

Valde konstatē, ka viens no labākajiem plašāka mēroga sadarbības veidiem ir DV dienas, kas šogad notiek 1. un 2. septembrī Čikāgā. Nākošās DV dienas valde nolemj lūgt organizēt Bostonas DV saimi.

DV koŗa dziesmu krājuma fonds pastāv pie Milvoku DV ap-bas, bet Latviešu lugu fondu uzņēmusies organizēt DV Bostonas apvienība. Lugu fonda paplašināšanai valde atrod par vēlamu iegādāties pa 1 eksempl. no ALA's Kultūras fonda godalgotajām lugām.

Ir ļoti raksturīgi, ka arī vēl tagad, pēc spiega apcietināšanas, fabrikantiem un tirgotājiem tu-

(Nobeigums 5. lpp.)

TIKAI JŪSU MĪLESTĪBAS NOPELNS

Aicinājums vecākiem

Mēs visi esam pārliecināti, ka jūs savā ģimenē runājat latviski, ka jūsu bērni nekad neaizmirsīs latviešu valodu, ka jūsu mājās skan mūsu skaistās tautas dziesmas, jūsu bērni pazīst arī latviešu tautas dejas un rotaļas, un ka ģimenes svētkos un sanāksmēs arvien tās rit raitā rindā. Mēs esam pārliecināti, ka, pārnākuši no darba, brīvajā laikā, jūs nekad nepagurstat stāstīt saviem bērniem par dzimto zemi Latviju, ka viņi labi pazīst to vietu, kur esat dzimuši, kur pavadījāt savu bērnību. Mēs zinām, ka jūsu bērni pazīst mūsu sirmo Dzintara jūru, mūsu dzimtenes kalnus un lejas, mūsu upes un ezerus. Mēs zinām, ka viņi, kaut arī to nekad nav redzējuši, domās un sirdīs mūsu dzimtenē spēj justies kā savās īstajās mājās.

Tas ir tikai jūsu mīlestības un neatlaidīgo pūļu nopelns. Bet vienu jūs nespējat saviem bērniem dot, un tā ir latviešu sabiedrība. Kamēr bērni ir pavisam mazi, tie apmierinās ar mazo ģimenes pulciņu. Bet pamazām tie pieaug un sāk meklēt sev biedrus un draugus. Neatraduši citus, tie samierinās ar draugiem no jums svešas vides, pat ar jums nezināmiem — no ielas. Jūsu bērni arvien vairāk atsvešinīsies un attālinīsies no jums, no jūsu latviskiem tikumiem, un pakļausies svešajiem iespaidiem, ieaugdami svešajā vidē un svešajos draugos.

Tikai jūs spējat to novērst, dodot tiem vēlamos latviešu draugus, latvisku vidi. Te jums grib nākt talkā latviešu sestdienas skola. Bērni, pavadīdami latviešu skolā savējo vidū kaut tikai vienu dienu nedēļā, gūst tur draugus latviešu bērnu vidū ,gūst tur prieku mācoties un dziedot latviešu dziesmas lielākā bērnu pulciņā. Kopā strādādami un priecādamies jūsu bērni izaugs par vienotu latviešu saimi. Tie izaugs par latviešu jaunatni, kuŗai arvien būs svēts mūsu dzimtenes Latvijas vārds, kuŗa ceļs pretim saulei mūsu sarkanbaltsarkano karogu, lai reiz to pārnestu dzimtenē.

Toronto, 1956. g. augustā.

TLBS skolas padome.

SAŅEMIET VĒSTULI

LA birojā pienākusi vēstule uz A. Veinbergs vārda.

Kornēliju Jozāni un Evaldu Zariņu š. g. 4. augustā prāv. B. Kokins salaulāja Sv. Miķeļa katedrālē Toronto.

Luna Studios.

Valdu Zvirgzdiņu un Hugo Zundi š. g. 25. augustā salaulāja māc. A. Lūsis Toronto.

Foto A. Jānītis.

Toronto latviešu ģimnazijā mācību sākums 7. sept.

Toranto latviešu sestdienas ģimnazija mācības atsāks piektdien, 7. septembrī, plkst. 6.00 sv. Andreja baznīcas telpās. Mācības gadu ar īsu svētbrīdi ievadīs māc. A. Lūsis. Skolēnu reģistrēšanās 7. septembrī, plkst. 5, bet pēcpārbaudījumi un uzņemšanas pārbaudījumi skolēniem, kas ģimnazijā iestājas bez iepriekšējām no citām latviešu skolām, 5. septembrī sv. Andreja baznīcā plkst. 5.30

Šogad ģimnazijā darbosies visas 4 klases, skolas darbā iesaistīti arī jauni mācības spēki: latviešu valodas skolotāji, māc. A. Briedis un Ezera un latviešu dziesmu un tradiciju skolotāja G. Bāliņa.

Pirmajā, klasē jau pieteikušies ap 30 skolēnu. Domājams, ka līdz mācību sākumam šis skaits būs vēl lielāks. Pēdējā klasē no jauna pieteikušies divi skolēni, kas līdz šim latviešu ģimnazijā nav mācījušies, un 2. klasē 1.

Latviešu inženieru apvienības vēlēšanas

Latviešu inženieru apvienības ārzemēs prezidija vēlēšanas notiks pa pastu. Balsošanas zīmes jāiesūta līdz 20. sept. Vēlēšanu materiālus izsūta visiem inženiertechniskajiem darbiniekiem, kuŗu adreses zināmas, neatkarīgi no tā, vai viņi sastāv kādā no latviešu tehniķu organizācijām. Materiālus lūdz pieprasīt vēlēšanu komisijas priekšsēdim: Mr. J. Ziverts, 8108 Arcadian Road, Montreal 29, Que., Canada.

Veltu Staģis

meklē māsa Latvijā. Rakstīt A. Straumanim, 19 Grafting Pl. Freeport (N Y) USA.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UZĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 16 Penhale Dr., tel. CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

KANADĀ

TORONTO

● Latviešu raidījums — „Br liņš ar Dievu", notiek katru sestdienas rītu pl. 10.45 uz 1350 viļņa garumu (CKLB) no Ošavas. Raidījumos piedalīsies ar dziesmām mūsu iecienītais solists P. Geistants.

● Mācītājs A. Briedis kristīja Andu Elvīru Dāholu, Osvalda un Elvīras meitiņu.

● Toronto latv. baptistu draudzes koŗa vadību šogad uzņēmies šovasar no Anglijas atbraukušais dir. A. Purvs. Koŗa pirmais mēģinājums notiks 9. septembrī pēc dievkalpojuma.

● Baptistu bībeles un lūgšanu vakari sāksies 11. septembrī, plkst. 8 un, tāpat kā citus gadus, notiks katru otrdienas vakaru.

Jaunatnes referātu vakarus šīs ziemas sezonā ievadīs 2. oktobrī, pl. 8 vak. Walmer Rd. baptistu baznīcas telpās A. Arāja referāts par temu „Mazvērtības sajūta un tās pārvarēšana." Jaunatnes vakari notiks katra mēneša pirmajā otrdienā plkst. 8 vakarā.

● Mednieku un makšķernieku klubs rīko sāvas gadskārtējās kluba biedru māla baložu šaušanas sacensības 8. septembrī, plkst. 12 Saulainē. Tā kā šīs ir internas sacensības, tad piedalīties varēs tikai kluba biedri un to ģimeņu locekļi, bet roku un aci varēs izmēģināt arī viesi kā māla baložu šaušanā, tā arī ar mazk. bisi. Internajās sacensībās godalgos 6 labākos šāvējus, bet godalgas paredzētas arī citiem šāvējiem. Pēc sacīkstām būs balle, liekas, pēdējā brīvajā dabā šinī sezonā.

● LMMK valde lūdz pieteikties biedrus, kas būtu ieinteresēti piedalīties kopīgā īpašuma pirkšanā pie Spring Lake pie valdes sekretāra O. Bērziņa, tel. LE 3-3875 Toronto līdz š. g. 8. septembrim.

● Māc. A. Lūsis 25. augustā Toronto salaulājis uzņēmēju Hugo Teodoru Zurdi un Valdu Zvirgzdiņu no Erie Pensilvenijā un kanadiešu ārstu William Robb Love ar zēlsirdīgo māsu Elgu Kalniņu. Jaunie laudis iepazinušies kopā strādājot Oriljas slimnīcā Ontario, kur tie paliks arī uz pastāvīgu dzīvi.

● Sākot ar septembra mēnesi sv. Jāņa draudzes dievkalpojumi atkal notiks plkst. 4 pēcpusdienā: pirmajā un trešajā svētdienā sv. Trīsvienības un otrā un ceturtajā svētdienā sv. Jāņa baznīcā.

SIDRABENE

● Sestdien, 25. augustā ar svinīgu svētvakara dievkalpojumu slēdza LSAK bērnu vasaras nometni Sidrabenē. Dievkalpojumu vadīja mācītājs A. Čops, pēc tam nometnes atbildīgais vadītājs J. Pālens sirsnīgos vārdos pateicās 1. latv. ev.-lut. draudzei, Sidrabenes pārvaldei, nometnes vadītājiem un visiem, kas pielikuši roku un sirdi vasaras bērnu nometnes darbam. Pie lielā ugunskura LSAK pr-ža v-ks Skujiņš pasniedza draudzes mācītājam A. Čopam, Sidrabenes pārvaldes pr-kam P. Būmanim, nometnes vadītājiem un darbiniekiem grāmatu veltes, tā parādot mazu atzinību no LSAK puses par neliegto atbalstu, ko tie sniegušī nometnei aizvadītajā vasarā.

● 1. ev.-lut. draudzes sv. Andreja baznīcai, jaunai ziemas sezonai sākoties, vajadzīgs baznīcas apkalpotājs. Kandidāti var pieteikties un informāciju saņemt pie draudzes mācītāja A. Čopa.

SAULAINĒ

● Piektdien, 24. augusta vakarā Saulaines bērnu vasaras nometnē notika šīs vasaras pēdējais ugunskurs. To vadīja nometnes komandants A. Freibergs, priekšnesumus sniedza paši nometnes dalībnieki. Pēc ugunskura sekoja gājiens, kurā bērni lāpu gaismā apstaigāja visas vasarā iemītās tekas.

Nometni slēdza sestdien, 25. augustā. A. Freibergs vadīja īsu svētbrīdi un J. Rolavs teica uzrunu bērniem un atbraukušajiem vecākiem.

Pavisam Saulaines nometnē šogad uzturējušies ap 120 bērnu, pie kam vairums tajā pavadījis visu vasaras ceļienu.

Šinī nedēļā Saulaini izmanto Misuri sinodes jaunieši, sagatavojot vadītājus svētdienas skolām un bībeles klasēm.

ST. KATARĪNA

● 29. septembrī katrīnieši ievadīs rudens sarīkojumu sezonu ar Atvasaras balli, ko rīko vietējais dāmu klubs. Sarīkojuma ievadam paredzēti priekšnesumi, un tas notiks Slovaku biedrības telpās Page un Welland ielu stūrī. Sarīkojuma sākums plkst 7.30 vakarā. L. L.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

LASĪTĀJU dzīstules

AMERIKAS MŪŽA MEŽOS MOŖI DUMPOJAS

Latvijas Amerikā red.: Reiz dzīvoja ievadnieks, kas ticēja, ka bads sagraušot boļševiku varu Padomijā. Viņš dzīvo arī vēl šodien, tikai vairs netic badam, bet vienīgās cerības liek uz dumpjiem. Nelaime vienīgi tā, ka pats dūšīgākais dumpinieks ir šinī pusē dzelzs aizkaram un okeanam, bet tie, kam pēc viņa domām būtu pienākums dumpoties, otrā pusē. Tā nu rodas jautājums: kā lai šo labo ideju dabū tur pāri pie tiem? — Varbūt ar Amerikas Balss starpniecību? Vai arī ar bībeļu baloniņu palīdzību? Varbūt pats padomdevējs varēja savā laikā palikt viņā pusē? Bet ja nu tas kaut kādas augstākas sūtības dēļ nebija iespējams toreiz, varbūt viņš varētu tur atgriezties tagad un pamācīt un vadīt tos, kam šī labā ideja par dumpošanos vēl līdz šim nav galvā ienākusi, un ja arī būtu, tad cilvēki vienkārši nezina no kuŗa gala sākt? Bet ja nu personīga uz vietas ierašanās nebūtu vēlama, un instrukciju nodošana ir visai apgrūtināta, ko tad? — Tomēr nevajadzētu zaudēt dūsu: ja nesanāk ar dumpošanos, varbūt varētu ar lamāšanos, īpaši, ja atceramies bībeles stāstu par Jerikas mūŗu sagraušanu. Tāpat par zemu nav jānovērtē arī iespējas, ko var dot Trocka atraitnes izvilkšana no bēniņiem.

Būtu vēl viena cita vērā ņemama lieta: ja dumpošanās viņpus aizkaram būtu saistīta ar tikpat mazu risku kā ievadraksta sacerēšana šinī pusē, tad nez' vai boļševisms nebūtu nolikvidēts jau Ļeņina laikā un Staļins nemaz nebūtu ticis pie šprices. Bet tādas lietas var arī neievērot, īpaši, ja tas nesaskan ar kādām iecerētām patiešām un nospraustām līnijām.

Tādi būtu mani padomi. Vai kāds varētu ieteikt vēl ko labāku?

Adalberts Kaķanags, ASV.

TIESAS VAI NEKLĀTIENES VĒLĒŠANAS?

Laikraksta LA redakcijai:

Pateicība pienākas Hugo Atomam par jūsu laikraksta 65. numurā ievietoto rakstu „Jaunatne trimdā grib palikt vienota." Šķiet, ka autoram nevajadzētu baidīties un minēt vārdā to partiju, kas jaunatnes darbiniekiem piesolījusi naudu un stipendiju, ja tie spiegotu viņu labā. Trimdas saimei jāzina šīs partijas vārds! ALJA savos 4 pastāvēšanas gados ir pierādījusi, ka tā var pastāvēt, un ir izveidojusies par vienu no spēcīgākajām organizācijām trimdā. Divos pēdējos ALJAs kongresos (Indiānapolē un Čikāgā) vēlēšanas tika izdarītas pēc partiju metodēm. Vēlēšanās kongresa prezidijam iesniedza kandidātu sarakstu, kuŗā minētos kandidātus arī ievēlēja, jo attiecīgie vīri pulciņa pārstāvjiem paziņoja, ka par šiem kandidātiem jābalso. Lai šo lietu nomaskētu, uzstādīja dažus „labvēlīgus" papildkandidātus, lai gadījumā, ja kādam valdes loceklim jāizstājas no valdes, tā vietā neiekļūtu „nelabvēlīgs" kandidāts. Delegāts, ja nemaldos, Klīve, izteicās, ka pēdējās brīvās vēlēšanas esot notikušas Filadelfijas kongresā. Šķiet, ka šajā ziņā viņam ir taisnība. Protams, šāda veida vēlēšanas dod iespēju izraudzīt valdes locekļus no vairākiem jaunatnes centriem, bet vēlēšanas vairs nesaista, jo rezultāti ir jau zināmi iepriekš, un pašas vēlēšanas ir tikai tehnisks izpildījums. Ne visi to zina, jo statūtu komisijas locekļiem nepatīk brīvas rakstveida vēlēšanas. Tas ir saprotams, jo kombinācijas vieglāk izdarāmas uz vietas nekā sarakstes veidā. Valdes loceklis, ja nemaldos, Valters Nollendorfs, izteicās, ka vēlēšanas kongresā pievelk vairāk jauniešu, bet, ieviešot neklātienes vēlēšanas, kongresa dalībnieku skaits būtu daudz mazāks. Tomēr šogad pirmoreiz neklātienes vēlēšanās varēs piedalīties tie biedri, kuŗi kongresā varbūt nevar būt, jo dzīvo vairāk kā 500 jūdžu gaisa līnijā no kongresa vietas (Čikāgas). Šķiet, ka arī šogad Čikāgas kongresā neizpaliks vēlēšanu kombinācijas. Balles vienmēr ir pievilkušas jauniešus, kas, protams, ir dabiski un saprotami. To laikam ir arī ievērojusi rīcības komiteja, un šogad pirmoreiz ALJAs kongresa laikā notiks divi deju vakari, un abas reizes jauniešiem būs pieejama pilna bufete. Lai kā tas izklausītos, faktus grozīt ir grūti!

V. Šmits, ASV.

MŪŽĪBĀ AI ROBERTS P

PĒKŠŅĀ NĀVĒ MIRIS SP

Roberta Plūmes pēkšņā nāve dzi ji skar visu latviešu sabiedrību un sporta saimi, it sevišķi tos, kas savā laikā bija ar viņu kopā strādājuši. Grūti ticēt, ka šī enerģijas pārpilnā sabiedriskā darbinieka nav vairs mūsu vidū.

Roberts Plūme dzimis 1897. gada 16. maijā Jaunjelgavā, kur viņa tēvs bija bankas direktors. Latvijas universitātes tiesību zinātņu nodaļu viņš beidza 1933. gadā. Nelaikis kopš 1924. gada bija arī Latvijas universitātes korporācijas Fraternitas Lettica locekļis. Pēc universitātes beigšanas R. Plūme darbojās kā notārs Smiltenē, Rīgā un Liepājā. Viņš bija dedzīgs savas tautas dēls, daudz darījis Latvijas vārda popularizēšanā gan kā panākumiem bagāts sportists neskaitāmās starptautiskās sporta sacensībās, gan arī kā izcils organizātors un sporta darbinieks ne tikai savā zemē, bet arī aiz Latvijas robežām. Izcilās spējas un prasme vērtēt studējošās jaunatnes uzdevumus, R. P. saista Pasaules studentu konfederācijā, kas 1932. gadā Londonā viņu izvēlēja par savu prezidentu, bet vēlāk, viņam no šī amata atsakoties, to ievēl par savu mūža goda prezidentu.

R. Plūmes sirds visu mūžu piederējusi sportam. Savas sportista gaitas viņš sāci ļoti agri — 1912. gada 27. maijā, kad tikko 15 gadus vecs ģimnazists būdams, pret tēva grību startē riteņbraukšanā un izcīna otrā klasē otro vietu. Jau gadu vēlāk viņš iedalīts Marsa riteņbraucēju vienībā, kas Viskrievijas olimpiādē izcīna zelta medaļu. Sākās karš, un R. Plūme dodas bēgļu gaitās uz Krieviju. Šinī laikā Rīgas ģimnazists uzvar lielajā Krievijas riteņbraucēju izlasē, un iznāk gais jaunekļis kļūst publikas mīlulis; viņa piedalīšanās sacīkstēs pulcina pilnus stadionus skatītāju. Bet R. Plūme pievēršas arī citiem sporta veidiem, gūstot tajos izcilus panākumus. Viņš ir meistars desmitcīņā, boksā, slēpošanā, uzvar pelēdešanas sacensībās, uzstāda pilsētu sacensībās vieglatlētikā rekordus atsevišķās vieglatlētikas disciplīnās, nodibina savu paukošanas skolu u. t. t. Viņa daudzpusība, panākumi un enerģija ir vienreizēji.

Bet R Plūme ir darbīgs arī latviešu bēgļu sabiedriskajā dzīvē.

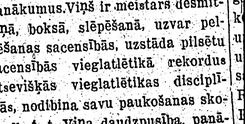

CITUR UN PIE MUMS

Kad Arkansasas valstī, Hotspringā pašvaldība iegādājās vismodernāko aparātu dzēruma pakāpes noteikšanai šoferiem auto kļūmju gadījumos, tā svinīgi saaicināja vietējos tiesas kuŗgus un presi, noskatīties ietekmīgu demonstrējumu. Diemžēl, no tā nekas neiznāca, jo Mr. F., kas bija brīvprātīgi pieteicies būt par izmēģinājuma trušiti, tā salakās viskiju, vodku, vīnu un ļergu „Mēnesspožumu", ka nesamaņā nolūza pirms aparātu paspēja iedarbināt.

Arī pie mums, labākā sabiedrībā, gadās līdzīgas situācijas, kad jubilārs nolūst, pirms viesi gūst omulīgu gaisotni.

∴

Jauna paruna, kas radusies latviešu pagastos, kur notiek aizdevumu vākšana latviešu biedrības māju pirkšanai:

„Labāk ziedot, nekā aizdot, abos gadījumos naudiņu vairs neredzēt."

∴

Kad Minesotā, Stabs Bejā, 73 g. vecais laukstrādnieks aizvēsturiskā pajūgā četras reizes dienā braukāja pa pilsētiņu zvanīdams skaņīgu lokomotīves zvanu, pilsoņi vairs neizturēja un stingri noprasīja, ko ga tas nozīmējot. Vecītis paskaidroja: „Vīram pirms aiziešanas Aizsaules ceļos arī taču vajag savas izpriecas!"

Prātā nāk mūsu jaunieši latviešu centros, kas vecās paaudzes sarīkojumu organizēšanā ir malā stāvētāji un līdzcietīgi, viens otram bikstīdami ķukst: Lausim arī vecīšiem savu fanu!

∴

Kad Losandželosas austrumu daļā Mr. Gam

MŪŽĪBĀ AIZGĀJIS ROBERTS PLŪME

PĒKŠŅĀ NĀVĒ MIRIS SPORTA VADĪTĀJS

Roberta Plūmes pēkšņā nāve dziļi skar visu latviešu sabiedrību un sporta saimi, it sevišķi tos, kas savā laikā bija ar viņu kopā strādājuši. Grūti ticēt, ka šī enerģijas pārpilnā sabiedriskā darbinieka nav vairs mūsu vidū.

Roberts Plūme dzimis 1897. gada 16. maijā Jaunjelgavā, kur viņa tēvs bija bankas direktors. Latvijas universitātes tiesību zinātņu nodaļu viņš beidza 1933. gadā. Nelaikis kopš 1924. gada bija arī Latvijas universitātes korporācijas Fraternitas Lettica loceklis. Pēc universitātes beigšanas R. Plūme darbojās kā notārs Smiltenē, Rīgā un Liepājā. Viņš bija dedzīgs savas tautas dēls, daudz darījis Latvijas vārda popularizēšanā gan kā panākumiem bagāts sportists neskaitāmās starptautiskās sporta sacensībās, gan arī kā izcils organizators un sporta darbinieks ne tikai savā zemē, bet arī aiz Latvijas robežām. Izcilās spējas un prasme vērtēt studējošās jaunatnes uzdevumus, R. P. saista Pasaules studentu konfederācijā, kas 1932. gadā Londonā viņu izvēlēja par savu prezidentu, bet vēlāk, viņam no šī amata atsakoties, to ievēl par savu mūža goda prezidentu.

R. Plūmes sirds visu mūžu piederējusi sportam. Savas sportista gaitas viņš sāci ļoti agri — 1912. gada 27. maijā, kad tikko 15 gadus vecs ģimnazists būdams, pret tēva gribu startē riteņbraukšanā un izcīna otrā klasē otro vietu. Jau gadu vēlāk viņš iedalīts Marsa riteņbraucēju vienībā, kas Viskrievijas olimpiādē izcīna zeltā medaļu. Sākās karš, un R. Plūme dodas bēgļu gaitās uz Krieviju. Šinī laikā Rīgas ģimnazists uzvar lielajā Krievijas riteņbraucēju izlasē, un iznesīgais jaunekļis kļūst publikas mīlulis; viņa piedalīšanās sacīkstēs pulcina pilnus stadionus skatītāju. Bet R. Plūme pievēršas arī citiem sporta veidiem, gūstot tajos izcilus panākumus. Viņš ir meistars desmitcīņā, boksā, slēpošanā, uzvar peldēšanas sacensībās, uzstāda pilsētu sacensībās vieglatlētikā rekordus atsevišķās vieglatlētikas disciplīnās, nodibina savu paukošanas skolu u. t. t. Viņa daudzpusība, panākumi un enerģija ir vienreizēji.

Bet R. Plūme ir darbīgs arī latviešu bēgļu sabiedriskajā dzīvē.

Brīvās Latvijas laikā sevišķi bagāts panākumiem ir R. Plūmes darbs. Viņš bijis valdes loceklis, priekšsēdis un dibinātājs visdažādākos Latvijas sporta vadošos institūtos, piem., Latvijas sporta organizāciju apvienībā, Olimpiskajā komitejā. Latvijas fiziskās kultūras un sporta komitejā, Ziemas sporta un basketbola savienībā, Airētāju savienībā, Smagatlētu savienībā, Riteņbraucēju savienībā u. c. R. Plūme ir dibinājis arī Universitātes sportu un spoži reprezentējis Latvijas un latviešu studentu vārdu pasaules mērogā. Viņu pieņem vizītē Latvijas valsts prezidents K. Ulmanis. Romā viņš sniedz plašu apcerējumu par studentu sporta stāvokli, seko lekcija Budapeštas radiofonā. Ar atzīstama diplomāta taktu viņš panāk poļu studentu atgriešanos vispasaules konfederācijā viņu pieņem Musolini un Polijas valsts prezidents Pilsudskis. Vinē 1937 g. R. Plūmi ievēl par Studentu konfederācijas mūža goda prezidentu.

Sevišķu atzinību R. Puūme gūst no mūsu valsts prezidenta K. Ulmaņa par lieliski noorganizēto vienības braucienu, kas izvērtās par īstiem tautas svētkiem. Pēc vienības ozola iestādīšanas prezidenta K. Ulmaņa lauku mājās, vienības vainaga nolikšanas uz varoņu pieminekļa Airītēs, Rīgā satecēja no visas Latvijas ap 2000 riteņbraucēju.

Trimdā R. Plūme devās 1945. gada janvārī no Liepājas uz Austriju, bet pēc kara emigrē uz Kanadu, kur Koulsonā iepērk lauku mājas ap 90 jūdžu no Toronto. Arī trimdā R.Plūme palika uzticīgs Latvijai un Latvijas sportam. Kā Kanadas latviešu sporta dzīves vadītājs viņš panāca to, ka Kanadā vislabāk noorganizēja latviešu trimdas sportu. Viņa nopelns ir arī, ka latviešu bērniem Kanadā noorganizēja vasaras nometnes. Apbrīnojama bija enerģija un upuri, ko R. Plūme nesis kārtojot sporta un bērnu nometņu lietas, tanī pašā laikā būdams savā saimniecībā vienīgais smagā darba darītājs.

R. Plūme ir arī latviešu sporta organizācijas trimdā — Trimdas sporta prezidija — pirmais valdes priekšsēdis. Viņam esot Kanadas sporta dzīves vadītāja postenī Latviešu sporta apvienība Kanadā sāk izdot vienīgo Latviešu sporta laikrakstu trimdā — Trimdas Sportu. Viņa ierosmē nodibinās Baltiešu sporta federācija Kanadā. Šī organizācija viņu ievēl par federācijas goda prezidentu.

R. Plūme darbojās arī Toronto Latviešu YMCĀ un ilgāku laiku bija YMCA's valdē un vēlāk revīzijas komisijā. Revīzijas komisijas priekšsēža amatu R. Plūme pildīja arī Latviešu nacionālajā apvienībā Kanadā, kuŗas padomes loceklis viņš bija vairākus gadus.

R. Plūmes sirds līdz pēdējam brīdim pukstēja latviešu jaunatnei un Latvijai. Viņa sirsnīgākā vēlēšanās bija — kādreiz atgriezties dzimtenē.

Ž. Zentiņš.

ZVIEDRIJĀ APCIETINĀTS KRIEVIJAS SPIEGS

Sākumā šī spiega uzdevums bijis ziņot Maskavas vēstniecībai par boļševiku okupēto zemju bēgļiem, un kad šajā ziņā tas uzrādījis pietiekamu centību, tam uzticēts daudz svarīgāks uzdevums: sniegt krieviem ļoti slepenu militāra rakstura ziņojumu un dokumentu fotokopijas. — Spiegošanas stābs bijis — Padomju Savienības tirdzniecības pārstāvības telpās!

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO STOKHOLMAS

Kremlis atkal nodemonstrējis savas — koeksistences un tirdzniecisko darījumu politikas īsto raksturu un boļševisma nemainīgo dabu. Sevišķi pamācoši tas ir rietumnieku tirgotāju, financistu un rūpnieku kungiem, jo Maskava parāda, kādas ir tās „preces," kas viņu vispirms un galvenokārt interesē, un kuŗu uzpirkšanai ierīkotas Padomju Savienības pārstāvniecības!

21. augustā, pēc ilgāka laika izsekošanas, apcietināts Zviedrijas lielākās elektriskās fabrikas — L. M. Erikson — instrumentu meistars Anatols Eriksons, apsūdzēts par rupju spiegošanu Pad. Savienības labā. Viņš tai pārdevis vismodernāko ieroču modeļu zīmējumus un citus ļoti slepenus materiālus par bruņošanos. Vismaz jau divus gadus Eriksons krieviem pārdevis Zviedrijas radarkonstrukciju foto uzņēmumus un zīmējumus, par to, kā viņš līdz šim pats atzinies, saņemdams 4.000 kronas.

Viņš bijis ierīkojies L. M. Eriksona elektriskās fabrikas tā sauktajā „atslēgas" nodaļā, kur sanāk kopā visu zīmējumu kalni un gatavojamo instrumentu modeļi. Viņa sakaru vīri-un uzdevumu devēji bijuši no Padomju Savienības „ārējās tirdzniecības nodaļas" Stokholmā, un pēdējais sakaru vīrs bijis kāds **Pjotrs Mirošņikovs,** kuŗš jau pirmdienas vakarā ,tātad pirms spiega Eriksona apcietināšanas, steigā no Stokholmas aizbraucis — uz Maskavu!

Darba vietā iegūtos zīmējumus un modeļus spiegs Eriksons vakaros nesis uz savu māju, kur viņam pagrabā bijusi ierīkota moderna fotokopēšanas darbnīca, kuŗas izbūvei naudu devusi padomju sūtniecība tāpat visu tekošo materiālu iegādei pārfotogrārēšanas vajadzībām. Viņš rīkojies ļoti apdomīgi un uzmanīgi, kādēļ neviens viņa nodevību nav laikā pamanījis. Arī satikšanos ar saviem sakaru vīriem viņš izdarījis pavisam atklāti — uz ielas. Uz šādu taktiku krievi pārgājuši pēc iepriekšējo spiegu ierīkšanas, t. i. pēc kara flotes izspiegotāja Hildinga Andersona un tā sauktās Enbūma līgas vadītāja Fritjofa Enbūma (abi notiesāti uz mūža spaidu darbiem) atmaskošanas, kam vēl sekoja rezerves kapteiņa Artūra Šterblanda apcietināšana.

Pēdējais, ko Mirošņikovs no Eriksona saņēmis, bijis vesels gatavo radarmodeļu zīmējumu un foto uzņēmumu sainis. Šo spiegu atticīgās iestādes kvalificē par — „ļoti bīstamu valsts aizsardzībai."

Sākumā, kad 1949. gadā viņš iestājies darbā L. M. Eriksona fabrikā ,viņa uzdevums bijis izspiegot boļševiku okupēto zemju bēgļus. (Fabrikā, starp citu, strādā ļoti daudz baltiešī — latvieši un igauņi). Kad šajā laukā viņš parādījis lielu veiklību, tam uzticēti daudzkārt svarīgākie militārās spiegošanas uzdevumi.

Kā jau spiega vārds — Anatols — rāda, viņa tēvs gan bijis zviedris, bet māte krieviete. Viņš dzimis Krievijā 1910. gadā. 1932. gadā Eriksons Krievijā apprecējis sievu krievieti, kuŗa arī tagad vēl vāji runājot zviedriski. Eriksons no Krievijas ieradies Zviedrijā tikai pēc 1938. gada un tūdaļ arī dabūjis darbu L. M. Eriksona fabrikā un ir jau Zviedrijas pilsonis. 1946. gadā no Krievijas Zviedrijā ieradās arī viņa ģimene: sieva un trīs bērni, no kuŗiem vecākais dēls, 22 gadus vecs, arī strādā Eriksona fabrikā, tajā pašā nodaļā, kur viņa tēvs — spiegs sāka strādāt 1938. gadā. Pēc kara Eriksons uzcēlis visai košu privātnamu Stokholmas priekšpilsētā.

Protams, kā visiem citiem komūnistu spiegiem, arī šim Eriksonam bijis nosacīts, ka viņam jāizturas ļoti neitrāli un jāizvairās no politisku interešu izrādīšanas, tāpat kā neviens no viņiem nav oficiāli reģistrēts komūnistu partijas biedru sarakstos .Vajadzības gadījumā viņiem atļauts pat aizliegt savus maizes devējus — Kremļa despotus, kā to arī tagad darījusi apcietinātā spiega sieva, zviedru laikrakstu ziņotājiem apgalvodama, ka viņi nav nekādi komūnisti, bet pavisam otrādi — ir komūnisma pretinieki! (Kaut gan virs jau spiegošanā atzinies un ļoti uzmanīgā zviedru tiesa jau lēmusi ar Eriksona apcietināšanu, ko zviedru tiesa dara tikai tad, kad pierādījumi jau gandrīz neapšaubāmi rokā).

Interesanti, ka Eriksona fabrikas personālšefs „nokritis kā no gaisa", dabūdams zināt par spiega apcietināšanu, jo drošības policija bijusi tik „uzmanīga, ka nav brīdinājusi pat fabrikas vadību, un kad nācis pirmais norādījums, ka „fabrikā kaut kas nav īsti kārtībā", tad personālšefa pirmās aizdomas kritušas uz daudzajiem ārzemniekiem, kas strādā fabrikā. Ar lielu gandarījumu vietējie bēgļi tagad saņem laikrakstu ziņu, ka spiegs nav no bēgļu aprindām. Un vairāki zviedru laikraksti tagad fabrikas vadībai uzstāda visai svarīgus jautājumus:,

Kā tas bijis iespējams, ka fabrikas slepenā nodaļā — „nod. 27" — pieņemts darbā cilvēks, kas dzimis padomju valstī, ir puskrievs pēc savas izcelšanās, tikai 1938. gadā ieradies Zviedrijā, bieži redzēts dažādās krievu sabiedrībās, aecīmredzami simpatizējis komūnistiem (spiegošanas pirmajā laikā)! Katrā ziņā tāda cilvēka pieņemšana darbā būtu rūpīgi jāpārbauda, un arī tad vēl viņam būtu vajadzējis rūpīgi izsekot un uzmanīt katru tā soli.

Tagad izrādās, ka Eriksons pirms Krievijas atstāšanas bijis jau pamatīgi apmācīts aģenta darbībai, tātad nevis pats atbraucis, bet boļševiku sūtīts. Tāpat nevarēja nepamanīt, ka 1946. gadā Eriksona ģimene brīvi un viegli iekļuva Zviedrijā, kur citi cilvēki netiek vēl tagad, tā sauktā „brīvākā režīma" un Chruščeva melīgo solījumu laikā. Tam visam fabrikas vadība nav piešķīrusi vērību. Varbūt tādēļ arī drošības policija ieskatīja par gudrāku šo vadību nemaz neinformēt, lai spiegs nepaspruktu no drošības iestāžu rokām.

(Nobeigums 4. lpp.)

Spiegs Anatols Eriksons

RĪGAS CENTRĀLTIRGŪ

Savu rakstu serijā par Rīgā redzēto zviedru žurnālists Anderss Bernholms tālāk raksta:

ATSLĒGAS UN UDENSKRĀNI VISDĀRGĀKĀS MANTAS

„Ejot uz Rīgas centrāltirgu, vispirms ācīs duŗas „tirdzniecība" ārpus hallēm, kur vienkārši uz zemes novietojušies nabagākie „tirgotāji" ar rupjos maisos sabāztām „prēcēm". Te notiek arī tā sauktā „skrejošā tirdzniecība", t. i., kad pārdevēji ātri pārvietojas no viena stūŗa uz otru atkarā no apstākļiem un vajadzības. Visvairāk te tiek pieprasīti dažādi metalla priekšmeti, pie kam vecas atslēgas un ūdenskrāni ir visdārgākās mantas. Mūsu fotografu policija aptur. Policists ir krievs. Tikai noskaidrojot, ka esam zviedru viesi, fotografs var savu uzdevumu turpināt.

Tirgus hallēs, pārī gaļas gabaļiem un kāpostu galvām, pie sienām izkārtas milzīga apmēra gleznas, kuŗās tēloti jauni vīrieši un sievietes ,smaidoši un spirgti, izstarodami laimi un prieku. Tie esot kolchozu strādnieki un tādēļ —„laimīgi"; visapkārt viņiem bagātīgi tirumi, kur redzama bagāta raža, kā arī augļi un puķes. Ap šiem jauniešiem nostājušies laudis, un visiem centrā vīri un sievas lepni paceltām galvām.

Bet kontrasts starp gleznās tēloto un to, kas īstenībā redzams, ir milzīgs."

Aprakstot tirgus ārējo izskatu un sevišķi atzīmējot, ka ārpus hallēm ir ļoti daudz puķu galdu — „vesels lauks ar gladiolām kā saules apmirdzēts", zviedru žurnālists stāsta. kā viņi satikušies ar vienu no šīm puķu pārdevējām latvietēm: „Te satikām vecāku sieviņu, gērbušos gaŗā, vecmodīgā kleitā, lakatiņu ap galvu. Viņa jautāja, vai esam zviedri (daudzi vecāki laudis te runā vāciski, bet jaunākie var sarunāties arī angliski, ja viņi grib tikt ar mums kontaktā). Kad teicām, ka esam zviedri, viņa pastāvēja, ka mums noteikti jāpieņem no viņas ziedu puškis. Viņa paņēma no ziedu kurvīša ziedus un sataisīja trīs anemonu puškus — pēc mūsu domām latviešu nacionālās krāsās — sarkanā un baltā — tos sniedza mums, bet noteikti atsacījās ņemt par puķītēm naudu. Tikai paklanījās un pazuda. Drošī vien tā nebija nejaušība, ka ziedi bija sarkani un balti.

Tālāk redzējām, ka gandrīz visi laudis te ir tikpat draudzīgi pret mums, kā šī vecā puķu sieviņa. Bet bija arī tādi, kas demonstrātīvi nostājās vidū starp mūsu fotografa kameŗu un laudīm, ko grībējām fotografēt. Netālu no sevis dzirdējām kādu vāciski sakam: „Krieviem nepatīk, ka jūs te nākat." Bet mums bija atļauts ņemt līdzi foto aparātus un tādēļ gājām vien laužu pūlī iekšā. Apstājāmies pie viena smagā auto, kur laudis sastājušies rindā ar iepirkumu tīkliņiem rokās, jo no smagā auto tika pārdoti kartupeļi: uz auto grīdas stāvot kāds vīrs svēra kartupeļus ar vecmodīgiem svariem un meta kartupeļus viņam pretī sniegtajos tīkliņos. Blakus vīram stāvēja kolchoza kasiere, kas saņēma naudu.

Tālāk gājām garām sievām, kuŗām blakus bija lieli kurvji pilni sēnēm un meža ogām, tad krietni augstiem gurķu un kāpostu kalniem, līdz nonācām stipri nabadzīgajā „krāmu tirgū", kur tika pārdoti cirvji, zāģi, atslēgas, slēdzenes un dažādi dzelzs gabali, par kuŗu lietošanu mums nebija nekādas saprašanas. Viss bija vecs, nolietots, — tiešām nabagu tirgus! Bet te tomēr bija laužu pilns, kas piedāvāja savas preces vai meklēja pirkt. Pēc zviedru mēroga cenas bija pasakaini augstas. Visas metalla lietas Latvijā ir ārkārtēji dārgas. Daudzās vietās uz izkārtnēm uzrakstīts, ka pārdodamas durvju atslēgas un ūdenskrāni. To cenas ir neticami augstas, jo latvieši, kam tiesības apdzīvot vienu istabu veselai ģimenei, grib sava dzīvokļa durvis noslēgt ,citādi var kāds ienākt un nozagt — ūdens krānu.

Kad mūsu fotografs vērsa aparātu pret vecu vīru ar kuplu bārdu, pieskrēja kāda sieviete un atkal pazuda, bet pa to laiku veco vīru nofotografējām ,jo viņam nebija nekādu iebildumu pret to. Bet sieviete jau bija atkal klāt un ar krievu policistu, ar raksturīgo sarkano lenti ap cepuri. Es krievam atbildēju vāciski, bet policists turpināja krieviski, ko es nesapratu. Sapratu vienīgi jocīgi izrunātos vārdus: „svetskij delegata"... un es piekrītoši palocīju galvu. Tad viņš vērsās pret laudīm, kas bija ap mums, un niknā balsī kaut ko tiem teica. Kad gājām tālāk, policisti, nu jau divi, mums lēnām sekoja. Mēs nu gājām atpakaļ hallēs, lēni soļodami skatījamies milzīgajās gleznās, gaļas un sakņu pārdotavu rindās. Katrā gaļas pārdotavā bija redzama apmēram puse no kādā liellopa un daži sīki gaļas gabaliņi. Daudz gaļas tur gan nebija, bet cenas ļoti augstas: piemēram, cūkas sāna gaļa maksā 31 rubli kilo. Lielākā daudzumā bija redzamas teļu galvas, tās lētas — 80 kapeikas kilo.

Kad iznācām no tirgus hallēm, apspīdāmies uz sola kādā saules apspīdētā laukumiņā, kur rotaļājās daži gaišmataini bērni. Te ieradgam pāri laukumam ejam trīs vīriešus: vidū viens salīcis, garu mēteli un savalkātu cepurīti galvā, vienā pusē tam policists, bet otrā vīrs žaķetuzvalkā un lielu piezīmju bloku padusē. Tie ātriem soļiem devās policijas iecirkņa virzienā. Ļaudis uz viņiem noskatījās izbailu pilniem skatiem.

Pāri apkārtējo namu jumtiem pacēlās kāda ēka: kolchoznieku nams, 24 stāvīem, kas celts krievu okupācijas gados. Tā uzdevums — simbolizēt kolchoznieku „labklājību." Bet tas nespēj pievilt nevienu kolchoza laukstrādnieku!

Turpinājumā: Apmeklējums „Paraugkolchozā"!

Dzīvīte, dzīvīte...

CITUR UN PIE MUMS

Kad Arkansasas valstī, Hotspringā pašvaldība iegādājās vismodernāko aparātu dzēruma pakāpes noteikšanai šoferiem auto kilzmju gadījumos, tā sviņģi saaicināja vietējos tiesas kungus un presi, noskatīties ietekmīgu demonstrējumu. Diemžēl, no tā nekas neiznāca, jo Mr. F., kas bija brīvprātīgi pieteicies būt par izmēģinājuma trusīti, tā salakās viskiju, vodku, vīnu un ļergu „Mēnesspožumu", ka nesamaņā nolūza pirms aparātu paspēja iedarbināt.

Arī pie mums, labākā sabiedrībā, gadās līdzīgas situācijas, kad jubilārs nolūst, pirms viesi gūst omulīgu gaisotni.

⁂

Jauna paruna, kas radusies latviešu pagastos, kur notiek aizdevumu vākšana latviešu biedrības māju pirkšanai:

„Labāk ziedot, nekā aizdot, abos gadījumos naudiņu vairs neredzēt."

⁂

Kad Minesotā, Stabs Bejā, 73 g. vecais laukstrādnieks aizvēsturiskā pajūgā četras reizes dienā braukāja pa pilsētiņu zvanīdams skanīgu lokomotīves zvanu, pilsoņi vairs neizturēja un stingri noprasīja, ko gan tas nozīmējot. Vecītis paskaidroja: „Vīram pirms aiziešanas Aizsaules ceļos arī taču vajag savas izpriecas!"

Prātā nāk mūsu jaunieši latviešu centros, kas vecās paaudzes sarīkojumu organizēšanā ir malā stāvētāji un līdzcietīgi, viens otram bikstīdami ribās: „Laasim arī vecīšiem savu fanu!

⁂

Kad Losandželosas austrumu daļā Mr. Gamam pārspraga auto riepa, notikuma vietā, kaimiņu izsaukti, ieradās 6 policijas auto, 6 ugunsdzēsēju auto un 1 ātrās palīdzības auto.

Vai arī pie mums kādreiz tā negadās, kad mazs blīkšķītis sacel kājās visu latviešu pagastu? Jā, jā, tie nervi...

Kāda pasaules lāpītāja vērtīga filozofija par latviešu sabiedriskajiem iestādījumiem: „Kopā sanākšana ir tikai sākums. Kopā turēšanās tiešām ir progress. Bet kopā strādāšana ir jau vēsturisks panākums."

Latviešu globālā apvienība atrodas sākuma stadijā. Novēlēsim tai progresa ceļu, varbūt panākumu arī netrūks.

Ludis

VALDIS LANDMANIS 50-GADNIEKS

Māc. Valdis Landmanis šajās dienās Čikāgā nosvinēja savu 50. dzimšanas dienu un atskatījās uz 25 gadu darbību sabiedriskā laukā. Jubilārs dzimis Kurzemē, Dundagas pag., beidzis teoloģijas semināru un pirmos mācītāja kandidāta gadus nostrādājis Rūjienas draudzē. Kaut gan Latvijas likumi neparedzēja mācītājiem armijas dienestu, L. iestājies brīvprātīgi un beidzis instruktoru rotu ar v-vietnieka pakāpi. Ar 1931. gadu L. strādā par otru mācītāju Pestīšanas templī Rīgā, vēlāk pārceļas uz Valmieras draudzi, bet kopš 1935. gada līdz bēgļu gaitām ir Ventspils baptistu draudzes pastāvīgs mācītājs. Jubilārs savā laikā daudz ceļojis pa svešām zemēm, bijis aktīvs līdzdarbinieks Vispasaules baptisu organizācijā. Blakus saviem tiešiem pienākumiem darbojies skautu organizācijā, pašvaldībā un kooperācijā, bijis Ventspils patērētāju biedrības priekšsēdis.

1944. g. Landmanis ar ģimeni nokļūst Zviedrijā. 1945. g. viņu aicina par mācītāju uz Ameriku. Kopš tā laika L. nepārtraukti 10 gadus bija Čikāgas latv. baptistu draudzes mācītājs. Jubilārs savā laikā daudz darījis mūsu tautiešu bēgļu labā, sagādājot iebraukšanas atļaujas un darbu Jaunajā pasaulē, runājis daudzās amerikāņu sapulcēs un radio raidījumos par Latvijas likteni un komūnistu briesmu darbiem dzimtenē. Arī šodien blakus daudzajiem pienākumiem, viņš aktīvi darbojas sabiedriskā dzīvē. Bijis Čikāgas latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas loceklis, ir ilggadīgs Čikāgas latviešu organizāciju apvienības padomes loc. un Latv. nac. centra Čikāgas nodaļas valdes priekšsēža vietnieks.

Godinot savu bijušo ilggadīgo mācītāju, Čikāgas latv. baptistu draudze bija rīkojusi pateicības dievkalpojumu ar aktu draudzes bazārā. Jubilāru mājas apsveica daudzi latviešu sabiedriskie darbinieki.

B.

Savienotas VALSTIS

NJUORKĀ

● Njuorkas latviešu ev.-lut. draudzes koris dāvāja karogu Daugavas Vanagu vīru korim. Abi koŗi daudzkārt uzstājušies kopā diriģenta B. Skultes vadībā. Karoga pasniegšanas ceremonija notika svētdien, 26. augustā Betlēmes baznīcā. Dziesmai atskanot, draudzes koris nesa savu karogu Latvijas krāsās, aiz tā koŗa priekšnieks N. Plato ar divām koristēm ienesa jauno karogu. Abi koŗi nostājās abās pusēs altāram. Draudzes prieks Plato pasniedza kardgu DV vīru koŗa priekšniekam A. Līdacim, kas saņēma to uz ceļa nometies. Mācītājs R. Zariņš iesvētīja jauno karogu. Draudzes koris nodziedāja „Gaismas pili", bet DV koris pirmoreiz atskaņoja B. Skultes Karoga dziesmu ar H. Vītola tekstu.

Korim dāvātais karogs pagatavots pēc mākslinieka V. Krūmiņa zīmējuma. Vienā pusē ir Daugavas Vanagu emblema uz Latvijas karoga krāsām, bet otrā pusē — uzraksts, kokle un nošu raksts, kas attēlo J. Vītola dziesmas beigu frazi „Augšām celsies gaismas pils."

ČIKĀGĀ

● Likieru veikalu atvēris Teodors Oltiņš 333½ N. Central Ave. Šis ir otrs latviešu dzērienu veikals, atrodas Austin Hall tuvumā, kur reizēm notiek latviešu sarīkojumi.

● Čikāgas latviešu teātŗa suflēze Edīte Lūse, braucot mājās no jaunatnes dienām Grand Rapidos, ar mašīnu iebraukusi stabā. Viņai izsisti daži priekšējie zobi un dragāts augšējais žokļa kauls. Pārējie braucēji nav cietuši. Mašīna esot slīdējusi.

● Ar polio Čikāgā no 1. janvāŗa līdz šai dienai saslimušas 700 personas. Šajā sakarā pilsētas tautas labklājības departaments noliedzis pārdot augļus uz ielām un slēdzis dažas peldētavas. Aicina iedzīvotājus ieturēt vislielāko tīrību.

● Auto braucēji — uzmanieties! Pa Čikāgas ielām braukā privātos gērbos un mašīnās satiksmes inspektori, kuŗi neuzmanīgos braucējus aptur un soda. Šiem inspektoriem piešķirtas plašas tiesības. Viņi var sodīt ar naudas sodu vai pat atņemt braukšanas atļauju, skatoties pēc braucēja pārkāpuma lieluma.

● Tenors Voldemārs Salna 24. un 25. augustā atklāja jauno restorānu „Coctail lounge" ar dziesmu un deju priekšnesumiem. Viņš aizrāda, ka pie restorāna ir plašs laukums auto novietošanai. Uzņēmums arī izīrē telpas viesībām un organizāciju sanāksmēm.

● L.U. studentu savienības locekļi, kas dzīvo Čikagā, Milvokos un apkārtnē, aicināti paziņot savas adreses S. V. „Austrums" ASV kopas vecākam Augustam Tolkam, 2116 S. 3-rd Ave., Maywood, Illinois. Tel. FI 4. — 6914. **K.**

INDIĀNĀPOLE

● 1952. gadā, kad Andris Strēlnieks ieradās Indiānāpolē un iestājās Tekģimnazijā, viņš, nemot palīgā vārdnīcu, izpētīja noteikumus sacensībai un ieguva 3. godalgu un 50 dolarus. Kopš tā laika Andris ik gadus piedalījies šajā sacensībā, kas domāta ģimnaziju audzēkņiem, vienmēr iegūdams godalgas un naudas balvas. Pirms 2 gadiem viņa mets fiberstikla sedanam tika atzīts par labāko. Šogad par divvietīga sporta auto modeli no audumstikla un aluminija ar jaunināJumiem bremžu un riepu atvēsināšanai, Andris ieguva 1000 dol. godalgu, kas viņam nodrošina studijas Klīvlendas mākslas institūtā. Turpmāk šinī sacensībā Andris can nevarēs vairs piedalties, jo tās dalībnieki nevar būt vecāki par 19 gadiem metu iesniegšanas laikā. Dievpalīgu uzņēmīgajam jaunietim turpmākajās studijās. — **kk.**

● Indiānāpoles General Hospital zēlsirdīgo māsu skolu nesen absolvēja arī mūsu tautiete Sarmīte Zēberga.

● Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes pirmajā bērnu vasaras nometnē Šekemakas valsts parkā, Indiānā, piedalījās 20 bērni: 12 zēni un 8 meitenes. Nometni vadīja skolotāja Edīte Pūtele, saimnieces pienākumus pildot Antonijai Bērziņai.

● Obligātajā ASV bruņoto spēku kara dienestā nesen iesaukts Gunārs Greiberis no Ņūkēsles. Indiānā.

● Indiānāpoles latviešu ev.-lut. dr.. māc. Pēteris Nesaule kristīja Astri Rūdolfu Purvlīci, Aleksandra un Elvīras dēlu.

● No Vācijas šinīs dienās Indiānāpolē ieradies 43 g. v. Jānis Kursis un Arnolds un Marija Goldbergi. No Zviedrijas nesen ieradusies Friča Šteinmaņa ģimene, bet no Pitsburgas (Pensilvēnijā), uz šejieni, uzsākot ģimenes dzīvi, pārcēlies Voldemārs Skrapa.

● Indiānāpoles Latviešu ev.-lut. draudzes kapu svētki, piedaloties vīesīm māc. Jānim Strautniekam no Čikāgas šogad notika augusta otrā svētdienā, vietējās Floral Park kapsētas latviešu nodalījumā.

G. G.

PALO ALTO

● Daugavas Vanagu apvienības rīkotie svētki mazajiem bērniem (2-8 g. veciem), 5. augustā Palo Alto izdevās ļoti jauki. T. Sīļa ģimenes plašais mājas dārzs varēja dot vietu ne tikai kuplam bērnu pulciņam visdažādākās nodarbībās, bet arī lielajiem bērnu pavadoņiem atlika diezgan vietas, kur apmesties un vērot bērnu izdarības un sacensības. Pārtraukuma laikā visi cīnījās ar līdzpaņemtiem azaida krājumiem. Bija arī mūzika un dziesmas, un mazie slēdza jaunas draudzības, kuŗas, ceram, nostiprināsies nākošos līdzīgos mazo cilvēku sarīkojumos.

● DV apvienība Ziemeļkalifornijā rīko bērnu rītu 14 oktobrī Palo Alto pilsētā.

● Vietējā latviešu kopa un DV apvienība Ziemeļkalifornijā organizē svētdien, 11. novembrī Palo Alto pilsētā Lāčplēša dienas sarīkojumu.

Māju īpašnieki, ja jums vajadzīga nauda uzņēmumam vai personiskām vajadzībām, lūdzu griezties pie

LATVIJA-CANADIAN MORTGAGE Co.

Mēs dodam skaidrā naudā otrai obligācijai uz visu māju, neatkarīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.

ZVANIT

EM 8-1242, Toronto

Lūdzu atsaukties ILGVĀRU MEDNI, dzim. Dzērbenes „Ežos". Ziņas no mātes.

Rakstīt: Mr. J. Roze, 57 Lonsdale Ave., Sudbury, Ont., Canada

CEĻA VĀRDI

Dažs labs domā par sevi, ka ir īsts Donžuāns, bet īstenībā ir tikai fauns.

Ebnere Ešenbacha.

⁂

Neviens mironis nav aprakts tik drošī un dziļi kā izdzīsusi kaislība.

Oskars Vailds.

⁂

Neko labāku mākslinieks nevar sev vēlēties kā rupjus draugus un cēlus ienaidniekus.

Egons Fridels.

⁂

Dažreiz dvēseles meklē viena otru, bet sastopas tikai miesas.

Ž. Pauls.

⁂

Bendes līdzjūtība slēpjas drošā cirtienā. E. Jansers.

UGUNSGRĒKS LIELĀKAJĀ LOPKAUTUVĒ PASAULĒ

MŪSU KORESPONDENTA SPECIĀLZIŅOJUMS NO ČIKĀGAS

Kopš 1890. gada, kad govs apsperta laterna izcēla lielāko ugunsgrēku šinī pēc plašuma ceturtā pasaules pilsētā, var teikt, ka te allaž kaut kas deg. Garākā iela pilsētā — Western Avenue — savā 60 jūdžu garumā laikam pieredzējusi vairāk ugunsgrēku nekā jebkura cita iela. Pēc lielās ugunsnelaimes 1890. gadā laudis sāka izveidot vienu no ātrākām uguns apkarošanas sistēmām un tagad Čikāgai ir vairāki tūkstoši ugunsdzēsēju un daudzi simti mašīnu. Šinī nedēļā puse no ugunsdzēsēju skaita un ap 300 ugunsdzēšamo mašīnu saskrēja lopkautuvju rajonā, lai dzēstu milzu ugunsgrēku, kurš apdraudēja visu pilsētas dienviddaļu.

Čikāgas lopkautuvju rajons aptver vairākas kvadrātjūdzes, un to dominē milzīgās Armūr un Swift gaļas pārstrādāšanas fabrikas. Pirms 50 gadiem šīs kautuves bija pasaules lielums, modernākais no modernākā. Tanīs ielas vijas trīs stāvos un stundā kauj ap 3.000 cūku un liellopu simtus. Tagad fabriku sastāvu korpusi vairs neatbilst modernām prasībām, un tāpēc lielfirmas nolēmušas šo rūpniecību koncentrēt mazākā rajonā, pēc iespējas lietojot ugunsdrošus materiālus jaunu ēku celšanai. Armūr uzņēmums vien paredzējis nojaukt ne mazāk kā 36 ēkas, pa lielākai daļai daudzstāvu, lai pārietu uz modernām jaunceltnēm, kurās gaļas straume plūstu pa ķēdēm virs strādnieku galvām un vairs nētiktu pievesta ar traktoriem. Nojaucot vecās ēkas sākās ugunsgrēks, kuŗš plašuma ziņā ir viens no lielākiem Čikāgas vēsturē, kaut gan sensāciju pusē sevišķi nav izcelts divu apstākļu — mazā upuru skaita un melielo zaudējumu dēļ. Cietuši tikai 6 cilvēki, bet naudas ziņā zaudējumi sniedzas „tikai" līdz vienai ceturtai daļai no miljona dolaru...

Jūsu korrespondentam ierodoties lopkautuvju rajonā, pretim veļas sīvu dūmu mutuļi, kuŗi sevī ietin vai lielāko tiesu no Čikāgas dienvidaustrumu daļas. Liesmas vēl trako sešstāvu ēkas drupās, un policistu kordons attur zinātkāro barus, kuŗi saskrējuši no malu malām. Ar apbrīnojamu veiklību un bezbailību strādā ugunsdzēsēji, apkarojot liesmas uz apkārtējo ēku jumtiem. Degošais rajons aptver nelielas Latvijas pilsētiņas platību. Dzirkstis apdraud Svifta laboratoriju, kuŗā atklāti vairāki tagad medicīnā plaši lietoti medikamenti, liesmas tuvojas Armūra tauku rafinērijai, vienai no lielākām pasaulē, ar rezervuāriem vairākstāvu namu augstumā. Kovboji un lopu kopēji steidz izdzīt lopus no tuvākajiem aplokiem. Dzīvnieki, sajūtot nelaimi, žēli mauj. Pēc pusnakts pēkšķi sabrūk kādas sešu stāvu ēkas siena, ielaužot vairākus tiltus. Par laimi no šīm ēkām strādnieki un mašīnas izvāktas, kas izskaidro visai nelielos zaudējumus.

Uguns trako divas dienas. Tā aptur satiksmi pa tuvējām dzelzceļlīnijām un rada sastrēgumus auto satiksmē apkārtējos rajonos. Uguns nelaime risinās tikai nepilnu jūdzi no internacionālā amfiteātra, kuŗā pagājušā nedēļā notika demokratu partijas konvencija. Čikāgas centrā var redzēt biezos dūmu mutuļus virpojam pret debesīm. Uguns apkarotāji beidzot spēj kontrolēt liesmas un novērš draudus astoņstāvu Svifta laboratorijai un Armūra spēkstacijai.

Jāpiezīmē, ka abās fabrikās darbu un maizi atraduši vairāki desmiti latviešu, kuŗi tomēr dikā stāvēt nedabūs, jo uzņēmumi turpinās darbību kā līdz šim. Pateicoties ugunsdzēsēju modrībai, novērsta liela nelaime.

K.

10 BAUŠĻI VESELĪBAI

ASV Kongresa locekļu oficiālais ārsts Dr. Kalvers sacerējis „10 baušļus veselībai", tie izlikti Kapitola ēkā un pastkartīšu veidā izdalīti visiem likumdevējiem. „Saspringzināta dzīve nevienam nekaitē", saka ārsts, „bet kaitīga ir gan nespēja pateikt, kad un kā atpūsties", un Dr. Kalvers iesaka:

1) ēd ar sātu; 2) dzeri daudz ūdens; 3) mazgājies it bieži; 4) nodarbojies saprātīgi — daudz staigā kājām; 5) samierinies ar nenovēršamo — izvairies rūpestu; 6) vajas laikā nodarbības veic aizraujoši; 7) atpūtas brīžos atpūties pamatīgi; 8) guli pietiekami; 9) rpēdijies par kārtīgu izeju un 10) vismaz ik pārgadus pārbaudi veselību pie ārsta.

Attiecībā uz sirdi Dr. Kalvers norāda, ka tās lēkmes rada cholesterola sērums, kas aizsprosto artērijas. Tādēļ jāizvairās no visa, kas rada augstu asins spiedienu, jo cholesterola asiņis ir piecas reizes vairāk pie augsta asins spiediena nekā pie normālā. Uzbudinājumi, uztraukums, dusmas var radīt nevēlamas pārmaiņas hormonos un dziedzeŗu sekrēcijā. Ir cilvēki, kuriem dusmas paralizē visu gremošanas organu darbību. Pārmaiņas dziedzeŗu darbībā var arī radīt sirds lēkmes.

KĀ PIRMIE BEIGUŠI VIDUSSKOLU

Aivars Staško kā pirmais un viņa māsa Brigita kā otrā beiguši Central Collegiate Institute Ošavā, Kanadā. Bērnu panākumi, kas izcelti vietējā laikrakstā, vecākiem sagādājuši lielu prieku. Aivars studēs inženierzinātnes Toronto universitātē un Brigita nolēmusi kļūt par skolotāju. Pirms kara vecāki dzīvojuši Rīgā, kur spējīgie jaunieši arī dzimuši.

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

VADĪTĀJU KURSI SIDRABENĒ

Sidrabenē no 24. līdz 26. augustam notika gaidu un skautu vadītāju kursi, ko rīkoja abas Kanadas jendas. Kursos piedalījās 43 skauti un gaidas, ieskaitot viesus no Klīvlendas, Bostonas un Čikāgas. Kursus atklāja gaidu jendas pr-ce A. Martinsone un skautu jendas pr-ks J. Treimanis, kas aicināja vad. V. Klētnieku no Čikāgas uzņemties kursu vadību. Vad. V. Klētnieks bija arī nometnes skautu vienības pr-ks, bet gaidu vienības pr-ce — L. Klētniece. Bez V. Klētnieka kursos vadītāji bija arī vad. M. Šuriņa un vad. M. Vētra.

Kursu trīs dienas aizritēja spraigās nodarbībās, kas sākās pl. 6 rītā un beidzās pie ugunskura 10 vakarā. To noslēgumā svētdienas rītā, jaunai dienai sākoties, svinīgo vadītāju soļļumu deva Gundega Upīte un Nora Pulciņa no Ventas gaidu vienības, Lilija Balgalve no Gaujas gaidu vienības un mazskautu vadītāja Valda Dreimane no Daugavas vienības Botsonā. Soļļumu pieņēma vad. V. Klētnieks.

PADOMJU SPIEGS ZVIEDRIJĀ...

(Pārnesums no 3. lpp.)

vu stāvošā Kreugera koncerna („Stockholms Tidningen") vakara izdevums — „Aftonbladet" — gan nolej „morālisku asaru", ka — „ir riebīgi nelaimīgo bēgļu ciešanas vēl vairot, par to saņemot naudu", taču savu rakstu par spiega apcietināšanu turpina pavisam citā garā: „Mierinājums šajā lietā ir tas, ka militārtechniskā laukā viss ātri novecojas, un tādēļ iesniegtās ziņas arī ātri zaudē savu nozīmi." (!?!). „Spiega apcietināšana", turpina šis laikraksts, „neapšaubāmi ir faux pas Bulgāņina un Chruščeva apmeklējuma priekšvakarā. Krievu draudzības ofensīvai pie mums bija acīmredzami panākumi. (Lūk, par ko šīs aprindas priecājas! — Ref.) Šāda veida atklājumi tikai posta šīs draudzības jūtas... Bet mūsu attiecības ar Padomju Savienību nedrīkst traucēt arī tas, ja lielpolitikā pašus par sevi saprotamos likumus — būt modriem arī pret draugiem! — piemērojam arī mēs. Bet nav jāsacej satraukums, kaut sašutums ir liels!"

Tik „gudri" izrunājas šis liberāļu laikraksts: spiegojiet veseli, tik un tā jūsu izsniegtās ziņas būs — „novecojušās", bet — galvenais — nepostīsim savu „draudzību" ar „lielo Padomju imperiju!".

Turpretī Zviedrijas vislielākais laikraksts (arī metiena ziņā), kuram jācenšas iespējami pareizāk izteikt tautas lielākās daļas simpatijas vai domas, tomēr raksta, paldies Dievam, — pavisam citādi:

„Zviedrijas modernā radaraizsardzība ir viens no svarīgākiem un visvairāk nepieciešamiem uzdevumiem pēc kara. Ja ziņas par to var iegūt krievi, tad tas ir smags trieciens mūsu aizsardzībai, svarīgāks, nekā agrākie spiegošanas gadījumi. Ka spiegs strādājis tieši krievu pavēles saņemdams, izpildīdams krievu stābu uzdevumus, to droši vien pierādīs spiega atzīšanās šajā lietā. Varbūt šis cilvēks ir speciāli apmācīts (Viņš ir dzimis Krievijā), atsūtīts šurp un iegrozīts Eriksona fabrikas slepenā — 27.tā — nodaļā. Krievu sakaru virs arī tūdaļ pazuda. Un Krievijas vēstniecība kā agrāk, tā arī tagad ir centrālā spiegošanas vieta.

Dažas zīmes rāda, ka lētticīgi laudis gaidījuši, ka pēc agrākajām spiegu apcietināšanām un vēl ievērojot tā saukto Maskavas „atslābuma veicināšanas" politiku, krievi Zviedrijā to vairs neatkārtos. Bet kamēr krievu vadoņi braukā ar „draudzības vizītēm", viņu aģenti iespiežas mūsu aizsardzības slepenākās vietās."

Vislielāko efektu panāca „Dagens Nyheter" vakara izdevums „Expressen", kuŗš 22. augusta numura pašā pirmajā lappusē, pāri visai lappusei, bija ievietojis apcietinātā spiega foto attēlu kopā ar Padomju Savienības vēstnieku Raģionovu pilnā galā uniformā, ar parakstu: **„Spiegu vēstnieks!"**, pie sakot, vai Raģionova lielkungam nebūtu jau laiks no Zviedrijas taisīties prom? Tā kā „Expressen" ir visizplatītākais zviedru vakara izdevums, tad šāda veida reaģēšana uz krievu spiegošanām zviedru lasītājos atstājusi loti lielu iespaidu. Arī sociāldemokratiskā prese ir visai atturīga, kaut gan 16 septembrī notiek Zviedrijas parlamenta vēlēšanas, un spiega Eriksona apcietināšana viņiem par labu nenāks,, jo neuzmanību pret spiegiem daudzi laudis pārmetīs arī šai valdības partijai.

A. V.

JAUNĀS VALDES ...

(Pārnesums no 2. lpp.)

Grāmatu izdevējs H. Riekstiņš piesūtījis 10 sava apgāda grāmatas kā ziedojumu DV organizācijai un turpmāk solās no katras sava apgāda izdotās grāmatas 5 eksempl. ziedot DV. Valde ar dziļu pateicību pieņem šo atzīstamo ziedojumu un cer, ka šai cildenai priekšzīmei radīsies sekotāji grāmatu izdevēju aprindās. Šīs grāmatas valde nolemj ievērojamākos gadījumos pasniegt kā DV valdes atzinības balvu apvienību kultūrālo pasākumu aktīvākajiem dalībniekiem.

Pārrunājot mūsu lielā rakstniecības meistara Jāņa Jaunsudrabiņa *80 gadu jubileju nākošā gada* augustā, valde, godinot mūsu sirmā rakstnieka un kultūras darbinieka ievērojamos nopelnus tautas labā, nolemj griezties pie latviešu sabiedrības ar ierosinājumu kopīgi atzīmēt J. Jaunsudrabiņa jubileju ar tautas balvas pasniegšanu un, saziņā ar jubilāru, Baltās grāmatas autora filmas uzņemšanu. Šī filma būs ļoti nozīmīgs faktors mūsu kultūras saŗikojumos un kultūrvēsturisks dokuments tālākā nākotnē.

Summas, ko apvienības iemaksā zemes valdei no saviem saŗikojumiem, valde nolemj turpmāk izlietot kultūrālām vajadzībām un sabiedriska rakstura pasākumu veicināšanai.

ČIKĀGAS TEĀTRA VIESIZRĀDE

DV DIENU IETVAROS KANADĀ

1. SEPTEMBRĪ, PLKST. 17.45, 551 MT. PLEASANT ROAD, TORONTO

izrādīs Henrika Ibsena 3 cēlienu drāmu **„SPOKI"**

GALVENAJĀ LOMĀ PAZĪSTAMĀ SKATUVES MĀKSLINIECE **ANNIJA SIMSONE**

Mācītājs Manderss — JURIS DZEGUZE, TLNT.

BIĻETES IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ: DV MĪTNĒ, 123 HURON ST., TORONTO; LOTUS PUĶU VEIKALĀ, 802 BATHURST ST., TORONTO. IZRĀDES DIENĀ PIE KASES.

DV KANADAS VALDE

Nupat iznākusi un tuvākās dienās apgāds sāks izsūtīt visām grāmatnīcām

ANTONA RUPAIŅA

MĀRA MOSTAS III grāmatu (Pēteris Miglenieks)

Grāmata lielā formātā — 510 lpp. Cena $5.00 (skaisti iesieta, ar J. Soikāna vāka zīmējumu).

Tiem, kas iepriekš pasūtina un iemaksā tieši apgādam, grāmata tiek izsūtīta par $4.00 (iesieta).

Dabūjami arī lielā kapitāldarba pilni komplekti (visas trīs grāmatas) MĀRA MOSTAS I; II; III (iesietas) kopā par $12.00, bet iepriekš iemaksājot — par $10.00.

Jāņa Šķirmanta apgāds,
2415 S. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. U.S.A.

ALFREDS VILNIS

3. turpinājums

Paijāt — labi teikts! Vismaz pirmajās divās stundās tam nemaz nebija laika. Bija jācīnās ar sviestmaižu kalnu un jāklausās mūzikā. Karinai nebija tikai ziemeļnieku skaņu plates, bet arī modernās amerikāņu un, kas to būtu domājis, pat mūsu Dārziņa Melancholiskais valsis! Un kaut gan biju tik ilgu laiku netīrās tranšejās izgulējies un miesa prasīja kaut ko reālu, atdevos senajam jaunības sapņošanas paradumam. Skaisti ir sapņot, ja gādīgas sievietes rokas tev pieēnes arvien jaunus gardumus. Skaisti ir sapņot, ja mutē vari sajust blakšu garšu no īsta angļu viskija, ko savā mūžā vēl nekad neesi baudījis un klausīties saksofonu maigajā dūdināšanā, kas kopš vācu okupācijas sākuma mūsu zemē bija aizliegti.

Ir skaisti sapņot . . . Bet sapņi ir garam lemti. Mans ķermenis vēl bija jauns un alcīgs. Nosēdināju Karinu sev uz ceļgaliem.

„Neesmu savā mūžā vēl nevienu dānieti skūpstījis," teicu.

„Esmu dāniete, bet vai domājat, ka tieši es būtu tā izredzētā, kam lemts jūsu skūpstu kvēli baudīt?" viņa nemaz neizvairījās.

„Vai, mani pie sevis ieaicinot, nepadomājāt par briesmām, kas varētu būt? Esmu jauns, ilgu laiku sievietes neredzējis. Un pie tam vēl vienmēr piederu pie armijas, kas varu tur rokās!"

„Vai jūs esat padomājis par briesmām, kuŗās jūs pats, varbūt, jau tagad esat?" atjautāja Karina. „Ja, par piemēru, šai brīdī istabā ienāktu mans vīrs un jums prasītu norēķinus par jūsu klātieni, ko jūs teiktu?"

„Es viņam teiktu: vecīt, tu nāc par vēlu vai par ātru. Vēl mēs esam pie varas, un, ja tev kas nepatīk — saki droši laukā, gan zināšu, kā tevi pa logu izmest!" draudīgā balsī noskandināju varonīgu teicienu.

„Jūsu vietā es teiktu tieši tāpat," skaidrā angļu valodā, bet šoreiz pavisam vīrišķīga balss man aiz muguras atbildēja.

Revolveris man bija aizmugures bikšu kabatā. Sēdēju dziļā klubkrēslā, un uz maniem ceļiem Karina. Viņas vīrs iznāca no otras istabas, aizrādīdams, ka neesot nozīmes pēc revolveŗa meklēt, jo Karina tā kā tā aizkavēšot mani to izvilkt, un arī viņam šaujamā neesot līdz. Arī par dūņu cīņu lai es nedomājot, jo viņš baidoties sadauzīt Karinas Meisenes porcelāna nieciņus.

— Īsts vīrs — nodomāju, kaut gan viņa karātavu humors man nemaz nepatika. Nervi, kas vīra ierašanās brīdī bija sasprindzināti līdz pēdējam, lēnām nomierinājās, un pēkšņi man ūkās, ka to vispār vairs nav, jo, ja man ar to palīdzību būtu rokai jāpavēl ķerties pēc šaujamā, tad to vairs nevarētu. Mani bija pārņēmusi apatija vai, labāki sakot, fatālisms, kas man ierakumos bieži bija glābis dzīvību.

„Apsolieties, ka neķersities pie revolveŗa, ja sava vīra priekšā kļūšu mazliet pieklājīgāka un atstāšu sēdvietu uz jūsu ceļiem," man rokas ap kaklu aplikdama, lūdzās Karina. Viņas vīra klusie, melodiskie smiekli un pavisam maigais skats šo lūgumu vēl pastiprināja. Protams, apsolīju, jo kāda jēga būtu to nedarīt? Dzīvoklis varēja būt dāņu pagrīdes cīnītāju pilns, un pat ja man izdotos kutelīgo situāciju pārņemt savā varā, tad uz cik ilgu laiku?

Tā mēs visi trīs sēdējām katrs savā klubkrēslā. Karina savam vīram, slaidam gaišmatim, ap četrdesmit gadu vecam atlētam, pasniedza glāzi ar viskiju, piepildīja arī mūsējo, un mēs sadzērām uzsaukdami nomierinošo „skol".

„Jūs esat mans upuris, bet tādēļ jums nebūtu jābaidās," vīrs atsāka sarunu. „Mans vārds ir Jansens, esmu dāņu pulkvedis un visu kaŗa laiku darbojos pagrīdē kā lielas pretestības grupas vadītājs. Mūs izšķirīgajam triecienam sagatavodami, angļi ir no lidmašīnām nometuši ieročus un municiju, bet ar tiem nepietiek. Tādēļ šovakar jūs esat šeit."

„Tas nozīmē, ka gribat man atņemt manu revolveri?" jautāju.

„Ne atņemt, bet nopirkt. Pie tam, tam nemaz nav jābūt jūsējam. Zinu, ka latviešu veselības bataljona vīri no ierakumiem iznesuši daudz ieroču, kas viņu kaŗavīru grāmatiņās nav ierakstīti. Tos jūs varētu priekš mums uzpirkt. Arī jums pašam atlēktu laba peļņa."

„Un ja es to, ievērojot manu virsnieka godu, nedarītu, kas ar mani notiktu?"

„Mēs būtu spiesti jūs līdz kaŗa beigām izolēt, jo man jādomā arī par manu drošību," pulkvedis lietišķi paskaidroja.

„Es varētu apsolīt jums ieročus sagādāt, bet pēc tam jūs un jūsu kundzi denuncēt — kāda jums būtu drošība, mani šovakar no dzīvokļa izlaižot?"

„Kā drošību es prasīšu jūsu virsnieka vārdu, gribētu uzsvērt — latviešu virsnieka vārdu."

Es biju vēl jauns. Nekad savā dzīvē nebiju kaut ko nemorālisku darījis. Bet biju godkārīgs un mīlēju naudas patīkamo skanoņu kabatā. Teicu sev, ja kaŗš ir sagrāvis daudzu goda vīru morāli, kāpēc lai tā nebūtu arī ar mani? Dāņu pagrīdniekiem ir tiesības cīnīties par savas zemes brīvību. Tas lai ir attaisnojums, vismaz mana paša acīs, tam, ko biju jau nolēmis darīt.

„Savu goda vārdu līdz šim neesmu paradis dot. Arī šoreiz jums būs jāpietiek ar vienkāršu rokas spiedienu," teicu laikam kaut ko ļoti muļķīgu. Tomēr tas ietekmēja. Darījums tika nolīgts. Pulkvedis man izskaidroja dažādo ieroču cenas, kā arī vietu, kur man uzpirktie ieroči jānogādā.

Karinas dzīvokli atstāju ar mazliet trīcošiem ceļgaliem — šoreiz gan ne aizturētas erotikas dēļ — un ar divi tūkstoši kronu lielu „aizdevumu" maniem veikalnieciskajiem darījumiem.

⁂

Tirgošanās ar ieročiem un municiju veicās labi. Puišiem dāņu nauda patika labāk nekā no ierakumiem ņelegāli līdz paņemtie šaujamie. Līdz kaŗa beigām tiku uzpircis lielu vairumu revolveŗu un mašīnpistoļu, bet pieprasījums bija liels arī pēc ložmetējiem. Latviešiem Dānijā tādu nebija — tā man bija jāmēģina kādu nopirkt no vāciešiem. Bet pirmā izdevība to darīt radās tikai otrā dienā pēc kaŗa beigām.

Netālu no Slāgelzas biju ievērojis, ka kāds vācu apakšvirsnieks bieži, pat pārāk bieži, iegriežas kādās dāņu lauku mājās. Zinot to, ka dāņi vāciešus sevišķi necieta, tas jau bija ievērības vērts gadījums. Ievācot izziņas, izrādījās, ka māju saimniekam bija meita precību gados. Tā, netīcēdama vācu zaudējumam, bet gan vairāk vīriešu fiziskajam spēkam, reiz bija uzsmaidījusi minētajam apakšvirsniekam. No šī smaida radās otrs, un drīz bija gaidāms, ka pasaulei uzsmaidīs mazs „fricēns". Kapitulācijas dienā apakšvirsnieks bija paziņojis, ka ir ar mieru iet pie mācītāja, kas gribētu abus salaulāt. Bet šādu dāņu mācītāju, kas zaudētāju laulātu ar uzvarētāju meitu, atrast bija grūti. Grūti arī bija izbēgt no güstekņu nometnes un noslēpties kaut kur Dānijā.

„Herr Unteroffizier," ļoti oficiālā tonī uzrunāju apakšvirsnieku, noķēris mežmalā brīdī, kad tas iznāca no dāņa mājām.

Tā kā biju virsnieka tērpā, tad papēži noklaudzēja asi jo asi. Teicu, ka viņam savu grēku dēļ nav no manis jābaidās. Kaut gan esmu virsnieks, mani interesētu tikai kāds veikals. Tā kā apakšvirsnieks ir ieroču noliktavas pārzinis, tas būtu spējīgs ar mani līgt veikalnieciskus darījumu. Jāpiezīmē, ka angļi tai brīdī Dānijā stacionēto armijas daļu pārņemšanu vēl nebija izdarījuši, un rīkojumi par vāciešu izturēšanos šai zemē vēl vienmēr nāca no vācu stābiem. Tādēļ atbildība par ieroču glabāšanu bija mana sarunu biedra priekšnieku rokās.

„Izrīkojiet, ka jūsu noliktavā var ielauzties dāņu pagrīdes cīnītāji un iegūt ložmetējus un municiju. Par to es jums sagādāšu labu slēptuvi, lai jums nebūtu jādodas uz Vācijas güstekņu nometni. Pirms došanās uz slēptuvi jūs salaulās vietējais mācītājs," bija mans priekšlikums.

(Turpinājums sekos)

Gestdien, 1956. gadā 1. septembrī.

CĪNĪTĀJS AP

Arnolds Nulītis gatav

Ir sava patiesība, ka cilvēks ir tikai tik vecs, cik veca ir viņa sirds. Bet ja pēc sirds pukstu straujuma, vismaz runājot par šeniem draugiem un mākslu, it īpaši glezniecību, būtu jāvērtē gadi Arnoldam Nulītim, kuŗš nupat beidz kārtot darbus savai 60 gadu izstādei, tad gan neko daudz vairāk par 25 viņam nevarētu dot... Jo tikai šai vecumā mākslinieks spēj vēl iedegties svētās dusmās un sašutumā, aizstāvot savu mākslinieciško pārliecību, spēj piesarkušiem vaigiem cīkstīties par savu patiesību, dziļā sašutumā skaisties par diletantiem un ļaļiem, tai pašā laikā vēl joprojām sevi veidojot, meklējot jaunas idejas, izteiksmes veidu un redzīgām acīm vērojot strāvojumus un meklējumus pie vispasaules mākslas apvāršņiem, neieslēdzoties savās subjektīvās patiesībās sienās. Bet ja šai stadijā mākslinieks tomēr ir arī jau nobriedis tik tāļu, ka atradis sevi, atrisinājis visas tehniskās problēmas un zina, ko grib un spēj pateikt, tad tā ir spēcīga talanta un stingras gribas pazīme.

No izstādēm Kanadā — Toronto un Montreālā, kur piedalījies Nulītis, viņš pēdējos gados kļuvis pazīstams kā stingrs formālists, abstraktās mākslas aizstāvis un radītājs. Bet, iedziļinoties viņa pēdējo gadu darbos, izdebatējot ar mākslinieku krustām un šķērsām par abstrakstās mākslas būtību, jēgu un izpratni, jāatzīst, ka domīgs kļuvis ne viens vien skeptiķis, bet dažs labs elastīgākas dabas abstraktisma pretinieks ticis pat pagalam apmaitāts un novērsies no savām iepriekšējām mīlestībām, sākdams jūsmot par ritmiskajiem krāsu laukumiem un līnijām, saskanīgajiem otas triepieniem, kas, kaut neattēlojot ne puķi, vai zābaku, pat ne jūru vai debesis, spēj radīt tik daudz un dažādas noskaņas, izjūtas un dīvainu pārdzīvojumu gammas, ka gribas atkal un atkal nodoties tīrajam formas un krāsu priekam, kas katru mirkli atklāj ko jaunu.

Bet — nedrīkst aizmirst, ka tā ir mākslas uz naža asmens, un ka aiz paroçīgās modernisma izkārtnes savu nevarību un nezināšanu slēpj arī neskaitāmi diletanti. Un tieši viņi ir tie, kas vairumam skatītāju sabojājuši pareizo pieeju un uzskatus par abstrakto mākslu. Jo

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete

(27. turpināju

⁂

Kad visi četri ceļotāji sēdās fa
uz Rīgas lidostu, Imants atvadoties
„Tu gan esi velna puika," V
reizi, „pusstundu pirms braukšana
sievu! Tik dullu kāzu ceļojumu n
gan tavā vietā viņa nelaistu."
„Gan jau jūs par visiem viņu
dzēja pateicība un laime, un viņa r
Savu vīru.

2. BRĪVĪ

Vēl bija atlikušas divi dienas,
cienā, un tad — nedaudz stundu, u
Monikas, savā cellulozes fabrikā,
un nepārtrauktajās briesmās.
Būs — ja neizdosies.
Bija pievakare. Tīringas m
agrā pēcpusdienā aizsedza sauli, u
ielejā izskatījās kā kalna pakāj
zutis.
Viņi bija beiguši programmā
fabrikas apskati, un tagad visi če
riju. Divi laboranti baltos mēteļos
izdarīja mērījumus, izmēģinājuma
standziņām cilādami no viena stikl
torijas vadītājs, gadu četrdesmit v
paresnu degunu un kailu galvvidu,
„Šeit jūs redzat vispilnīgāk ie
riju Vācijā. Lūk, šis aparāts ir pa
jūs iesviežat vecpapīru, pievienojat
nedaudz minūtēs šķiedra ir izplūk
tiecīgo maluma asumu, vēl nedau
snieguši vajadzīgo šķiedras veidu
Un šis te — Nopera Riglera apar

...ZVIEDRIJĀ...

...Ka spiegs strādājis tieši krievu ...ēles saņemdams, izpildīdams ...evu stābu uzdevumus, to droši ...n pierādīs spiega atzīšanās šajā ...ā. Varbūt šis cilvēks ir speciāli ...mācīts (Viņš ir dzimis Krievijā), ...ūtīts šurp un iegrozīts Eriksona fabrikas slepenā — 27. tā — nodaļā. Krievu sakaru vīrs arī tūdaļ ...unda. Un Krievijas vēstniecība ...agrāk, tā arī tagad ir centrālā ...egošanas vieta.

Dažas zīmes rāda, ka lēticīgi ...dis gaidījuši, ka pēc agrākajām ...egu apcietināšanām un vēl ievē...ot tā saukto Maskavas „atslābu... veicināšanas" politiku, krievi ...edrījā to vairs neatkārtos. Bet ...mēr krievu vadoņi braukā ar ...audzības vizītēm", viņu aģenti ...piežas mūsu aizsardzības slepe...kās vietās."

Vislielāko efektu panāca „Da...s Nyheter" vakara izdevums „Expressen", kurš 22. augusta nu...ra pašā pirmajā lappusē, pāri ...ai lappusei, bija ievietojis ap...tinātā spiega foto attēlu kopā ...Padomju Savienības vēstnieku ...ģionovu pilnā galā uniformā, ar ...rakstu: „Spiegu vēstnieks!", pie ...ot, vai Raģionova lielkungam ...būtu jau laiks no Zviedrijas tai...ies prom? Tā kā „Expressen" ir ...izplatītākais zviedru vakara iz...ums, tad šāda veida reaģēšana ...krievu spiegošanām zviedru la...ājos atstājusi ļoti lielu iespaidu. ...sociāldemokratiskā prese ir vi...atturīga, kaut gan 16 septem... notiek Zviedrijas parlamenta ...ēšanas, un spiega Eriksona ap...tināšana viņiem par labu ne...ks„ jo neuzmanību pret spie...m daudzi laudis pārmetīs arī ...valdības partijai. **A. V.**

...AUNĀS VALDES ...

(Pārnesums no 2. lpp.)

...Grāmatu izdevējs H. Riekstiņš ...sūtījis 10 sava apgāda grāmatas ...ziedojumu DV organizācijai un ...pmāk solās no katras sava ap...ta izdotās grāmatas 5 eksempl. ...dot DV. Valde ar dziļu pateicī... pieņem šo atzīstamo ziedojumu ...cer, ka šai cildenai priekšzīmei ...īsies sekotāji grāmatu izdevēju ...rindās. Šīs grāmatas valde no...ņ ievērojamākos gadījumos pa...egt kā DV valdes atzinības bal... apvienību kultūrālo pasākumu ...tvākajiem dalībniekiem.

Pārrunājot mūsu lielā rakstnie...bas meistara Jāņa Jaunsudrabi...80 gadu jubileju nākošā gada ...gustā, valde, godinot mūsu sirmā ...kstnieka un kultūras darbinieka ...vērojamos nopelnus tautas labā, ...lemj griezties pie latviešu sa...edrības ar ierosinājumu kopīgi ...zīmēt J. Jaunsudrabiņa jubileju ...tautas balvas pasniegšanu un, ...ziņā ar jubilāru, Baltās grāmatas ...tora filmas uzņemšanu. Šī filma ...s ļoti nozīmīgs faktors mūsu kul...ras sarīkojumos un kultūrvēstu...sks dokuments tālākā nākotnē.

Summas, ko apvienības iemaksā ...mes valdei no saviem sarīkoju...iem, valde nolemj turpmāk izlie...t kultūrālām vajadzībām un sa...edriska rakstura pasākumu vei...nāšanai.

...u revolveru un mašīnpistoļu, ...els arī pēc ložmetējiem. Lat...ija — tā man bija jāmēģina ...m. Bet pirmā izdeviba to da...ā pēc kara beigām.

...biju ievērojis, ka kāds vācu ...t pārāk bieži, iegriežas kādās ...ot to, ka dāņi vāciešus seviški ...ērības vērts gadījums. Ievācot ...ju saimniekam bija meita pre...ma vācu zaudējumam, bet gan ...m spēkam, reiz bija uzsmai...virsniekam. No šī smaida ra...taidāms, ka pasaulei uzsmaidīs ...plācijas dienā apakšvirsnieks ...mieru iet pie mācītāja, kas ...Bet šādu dāņu mācītāju, kas ...varētāju meitu, atrast bija grū... no gūstekņu nometnes un no...ā.

...," ļoti oficiālā tonī uzrunāju ...mežmalā brīdī, kad tas iznāca

...a tērpā, tad papēži noklaudzē... viņam savu grēku dēļ nav no ...gan esmu virsnieks, mani inte...ls. Tā kā apakšvirsnieks ir ie...s. tas būtu spējīgs ar mani līgt ... Jāpiezīmē, ka angļi tai brīdī ...as daļu pārņemšanu vēl nebija ...par vāciešu izturēšanos šai ze...ē vācu stābiem. Tādēļ atbildī...nu bija mana sarunu biedra

...noliktavā var ielauzties dāņu ...rūt ložmetējus un municiju. Par ...abu slēptuvi, lai jums nebūtu ...stekņu nometni. Pirms došanās ... vietējais mācītājs," bija mans

...nājums sekos)

CĪNĪTĀJS AR JAUNEKĻA DEDZĪBU

Arnolds Nulītis gatavojas savai 60 gadu jubilejas izstādei

Ir sava patiesība, ka cilvēks ir tikai tik vecs, cik veca ir viņa sirds. Bet ja pēc sirds pukstu straujuma, vismaz runājot par šeniem draugiem un mākslu, it īpaši gleznieciību, būtu jāvērtē gadi Arnoldam Nulītim, kuŗš nupat beidz kārtot darbus savai 60 gadu izstādei, tad gan neko daudz vairāk par 25 viņam nevarētu dot... Jo tikai šai vecumā mākslinieks spēj vēl iedegties svētās dusmās un sašutumā, aizstāvot savu mākslinieciško pārliecību, spēj piesarkušiem vaigiem cīkstīties par savu patiesību, dziļā sašutumā skaisties par diletantiem un lajiem, tai pašā laikā vēl joprojām sevi veidojot, meklējot jaunas idejas, izteiksmes veidu un redzīgām acīm vērojot strāvojumus un meklējumus pie vispasaules mākslas apvārsņiem, neieslēdzoties savās subjektīvās patiesības sienās. Bet ja šai stadijā mākslinieks tomēr ir arī jau nobriedis tik tālu, ka atradis sevi, atrisinājis visas tehniskās problēmas un zina, ko grib un spēj pateikt, tad tā ir spēcīga talanta un stingras gribas pazīme.

No izstādēm Kanadā — Toronto un Montreālā, kur piedalījies Nulītis, viņš pēdējos gados kļuvis pazīstams kā stingrs formālists, abstraktās mākslas aizstāvis un radītājs. Bet, iedziļinoties viņa pēdējo gadu darbos, izdebatējot ar mākslinieku krustām un šķērsām par abstrakstās mākslas būtību, jēgu un izpratni, jāatzīst, ka domīgs kļuvis ne viens vien skeptiķis, bet daža labs elastīgākas dabas abstraktisma pretinieks ticis pat pagalam apmaitāts un novērsies no savām iepriekšējām mīlestībām, sākdams jūsmot par ritmiskajiem krāsu laukumiem un līnijām, saskanīgajiem otas triepieniem, kas, kaut neattēlojot ne puķi, vai zābaku, pat ne jūru vai debesis, spēj radīt tik daudz un dažādas noskaņas, izjūtas un dīvainu pārdzīvojumu gammas, ka gribas atkal un atkal nodoties tīrajam formas un krāsu priekam, kas katru mirkli atklāj ko jaunu.

Bet — nedrīkst aizmirst, ka tā ir māksla uz naža asmens, un ka aiz parocīgās modernisma izkārtnes savu nevarību un nezināšanu slēpj arī neskaitāmi diletanti. Un tieši viņi ir tie, kas vairumam skatītāju sabojājuši pareizo pieeju un uzskatus par abstrakto mākslu. Jo tieši šeit kļūdīties kaut vai par nieku ir nāves grēks: mēs varēsim gan vēl skatīt neveikli uztrieptu ainavu vai māla krūku ar ziediem, bet nekad — bez iekšējas pārliecības, nepieciešamības, drošas tehnikas un absolūtas gaumes izteiktu abstraktu pārdzīvojumu tikai krāsā un formā. Bet tieši tādēļ ir labi un svētīgi iepazīties ar Nulīša meklējumiem šai virzienā, kas var ganvarbūt kādam patikt vai nepatikt, bet nelauj aiziet vienaldzīgi garām, neradot pārliecību, ka tieši tā un ne citādi mākslinieka šai gleznā bijusi jāizsaka sava patiesība.

„Ja operu vai solo dziesmu mūzikā var salīdzināt ar reālo gleznieciību, jo tur vārdi illustrē mūziku, izteikto pārdzīvojumu, tad abstrakto gleznieciību varētu stādīt blakus simfoniskajai mūzikai, kas lauj brīvu valu klausītāja resp. skatītāja fantazijai", salīdzinot šos divus gleznieciības veidus, paskaidro pats mākslinieks. Bet maldās tie, kas, redzējuši arī Nulīša daudzās tīri reāli tvertās kompozicijas — portretus un klusās dabas, — domā, ka viņš abstraktajai mākslai pievērsies tikai pēdējā laikā. Izrādās, ka Nulītis karst modernists un meklētājs bijis jau agrā jaunībā, savu studiju sākumā, bet tikai stingrā audzināšana Mākslas akadēmijā viņam šai laikā likuši pakļauties audzinātāju prasībām.

Bet tad nāk skolotāja pienākumi Zemgalē, seko trešās kara gaitas mākslinieka mūžā, kad ota jāapmaina ar zobenu, gūsts, dzīve nometnē un trimdinieka ceļi, kad ne vienmēr apstākļi lauj piepildīt iecerētos darbus tīrās mākslas laukā. Bet Nulītis nav vīrs, kas lauj sevi atšķaidīt kompromisos — kad nav sasniedzams audeklis un krāsas, viņš iedziļinās teorētiskās problēmās, pētī un studē citu tautu sasniegumus un virzienus mākslās, lai šo studiju rezultātā izkristallizētu pats savu patiesību.

„Var jau būt, ka, dzīvojot dzimtenē, man rastos vēlēšanās arī pievērsties ainavām, meklējot raksturīgo, vienreizējo mūsu dzimtenes upju, ezeru vai lauku krāšņumā, bet daba svešumā nespēj skart manu sirdi, tā mani atstāj vēsu, tādēļ arī pievēršos vairāk dekšējām problēmām, savās krāsainajās vīzijās uzburot gan „Pūt, vējiņi, dzen laiviņu" motīvu uz jūras, gan attēlojot vakara blāzmas un rīta ausmas sastapšanos gleznā „Īsa, īsa Jāņu nakts..." — un tā līdzīgi daudzās citās. „Bet", ar savu labestīgo smaidu vēl piebilst mākslinieks, „daudzajiem gleznieciības cienītājiem par prieku, kas necieš „moderno" mākslu, varu teikt, ka māku un varu gleznot arī citādi, — ja man tas kādreiz ienāk prātā. Neesmu nekādas skolas vergs, bet vēlos izteikt tikai savu iekšējo patiesību, tādēļ manā jubilejas izstādē būs redzamas arī tīri reālas, „saprotamas" gleznas, bet abstraktās lai ierosina to noliedzējus uz pārdomām, liek tiem kaut vai skaisties un dusmoties, bet – tos savilņo, kas taču ir mākslas īstais uzdevums."

I. V.

Arn. Jaunzems

MĀKSLINIEKAM

Veltījums Arnoldam Nulītim.

Ko neminamās gadskārtās Dievs
mūsu priekam dāvinājis,
Kam Laima izaugt jāvusi, ko Māras spožums gaismināj̄is,
Tam jaunu skaistumu tu dod, kas
izaudzis no Tevis paša,
Kam Tava dvēsele un sirds.

Kā dabas dziļā krāšņumā jauš Dieva pārlaicīgo dvašu,
Tā Tavos darbos jaušam mēs kā
zibens liesmojumu ašu.
Jau pieaugošu spožumu, kas gaišai
nemirstībai rada —
Kam būs vēl tālu jāatmirdz.

Kas dzimis kalpot skaistumam, to
pati Laima gaitās vada,
Tas, viņas pēdās staigādams, kļūst
pilnestīgāks gads pēc gada,
Un kaut ar matos sirmums krīt,
tak darbiem pareiktiem un sāktiem,
Nav lemts vēl šodien nosirmot.

Alf. Jaunzema šaržs.

Viņš zobenu bez mitas
Trīs karos vicinājis,
Bet un ir cīņas citas
Kur ierindā viņš stājis.

Ar mūzu skūpstu pierē
Tver Nulīts ota strauju,
Un sāk ar krāsu ziediem
Par patiesību kauju.

JAUNS SKAŅDARBS LATVIEŠU MŪZIKĀ

Tālivaldis Ķeniņš komponējis Bībeles stāstu „Pravietis Daniels", kuŗu nākamā sezonā uzvedīs Toronto universitātes un sv. Andreja dr. koŗi.

Komponists Tālivaldis Ķeniņš šovasar sarakstījis lielāka apmēra skaņdarbu „Pravietis Daniels", kuŗu latviešu un kanadiešu klausītāji, domājams, dzirdēs jau nākamajā sezonā. Kā komponists pats izsakās, ierosinājums šim garīga satura skaņdarbam nācis no vairākām pusēm. Pie Toronto universitātes, kuŗas mūzikas fakultātē komponists jau četrus gadus māca harmoniju un kontrapunktu, pastāv Universitātes koris ar 100 dziedātājiem. Pag. gadā koris savā koncertā atskaņoja T. Ķeniņa „Ziemassvētku korāli", pēc kā koŗa vadītājs prof. R. Džonstons nāca pie komponista ar ierosinājumu radīt kādu plašākas formas skaņdarbu, domātu kādam no 1957. gada koncertiem. Sv. Andreja draudzes mācītājs Ād. Čops savukārt vedis viņu uz domām rakstīt kādu orātoriju ar Bībeles tekstu, jo latviešu mūzika šajā jomā nav bagāta. Grūta bijusi piemērota teksta izvēle, jo mūzikai pateicīgākos Bībeles posmus, kā Vecajā, tā Jaunajā Derībā pat vairākkārtīgi jau izmantojuši gan klasiskie, gan modernie skaņraži.

Komponistu saistījis notikums, kas aprakstīts Daniela II grāmatā un stāsta par Ķeniņa Nebukadnecara savādo sapni, kuŗā tas redzēja tēlu ar zelta galvu un māla pēdām un attiecīgais Daniela pravietojums par mūžīgās debesu valstības iestāšanos.

Skaņdarbs ietverts 2 daļās: pirmajā daļā attēlots Nebukadnecara satraukums par dīvaino sapni, zīlnieku nespēja šo sapni viņam iztulkot un valdnieka dusmas, kuŗās viņš nolemj nokaut visus Bābeles gudros. Daniels lūdz Dieva žēlastību, lai viņš un viņa biedri tiktu paglābti. Noslēpums viņam tiek atklāts, un Daniels teic Dieva slavu plašā dziedājumā korim un solistam „Slavēts, lai Dieva vārds", ar ko nobeidzas skaņdarba pirmais posms. Otrā daļā Danielu ved pie ķeniņa, un uz pēdējā aicinājumu viņš iztulko sapni par drausmīgo tēlu, ka tas tiek sasists un ka tā vietā pacēlas varens kalns. Daniels pravieto, ka zelta galva, vara krūtis, dzelzs kājas, māla pēdas ir dažādas valstis, kas cita pēc citas sabruks, bet Dieva celto valstību nesagraus neviens un tā pastāvēs uz mūžiem. Koris noslēdz šo kompozīciju ar vareniem akcentiem iezīmēto „Tā satrieks šīs valstis un mūžam pastāvēs."

Visgrūtākā problēma, saka T. Ķeniņš, nav bijusi piemērotas mūzikas sacerēšana, lai šo Bībeles stāstu ietērptu skaņās, jo „notis plūda pašas no sevis, spēcīgā saturā, dramatisko situāciju un garīgā spraiguma ierosinātas." Visvairāk bijis jālauza galva, kā notīm reizē piemērot abus Bībeles tekstus, angļu un latviešu. Šur tur bijis jāmeklē arī kompromiss starp veclaicīgo Bībeles valodu un šīsdienas izteiksmi, pie kam angļu tekstā atrodama spilgta atšķirība starp t. s. ķeniņa Jēkaba Bībeles oriģinālteikojumu un moderņizēto Nelsona versiju. „Par šo dažādo tulkojumu pareizību un lietderību nesamierināmi cīnās garīdznieki un lajī, tādēļ varat iedomāties, cik daudz problēmu mūzikim šeit bija jāpārvar, cīnoties ar divām valodām reizē", saka T. Ķeniņš. „Tas bija vēl grūtāk nekā astoņbalsīgs stingrā stila kontrapunkts", noslēdz autors.

Kamponists skaņdarbu nosaucis par Bībeles skatu, starpību saskatīdams drāmatiskās darbības fiksējumā „operisku" elementu ieviešanā, kas to atšķir no klasiskajām orātorijām vai garīgajām kantātēm. Kaut mēģinot radīt oriģinālu mūziku, autors tomēr atzīst, ka nenoliedzamu iespaidu uz skaņdarbu atstājuši divi lieli garīgās mūzikas meistardarbi: Hendeļa „Mesija" un Honegera „Ķeniņš Dāvids", kas autoram šajā jomā liekas vislespaidīgākie.

„Pravietī Danielā" darbojas alts (Daniels), baritons (Nebukadnecars), vīru koris (zīlnieki un kaldeji) un jaukts koris, kuŗam piedergalvenā vieta izpildītāju starpā. Pavadījums rakstīts klavierstilā, paredzēts izmantošanai ērģelēm, bet nākotnē T. Ķeniņš šo pavadījumu iecerējis instrumentēt pilnam orķestrim.

Sava problēma bijusi arī jaundarba reproducēšanas jautājumos, lai visi ieinteresētie latviešu un angļu valodas koŗi tiktu pie nošu materiāliem. Tā tagad laimīgi atrisināta, un skaņdarbs iznācis kopā pārskatāmā formātā, autora izdevumā. Pilnas partitūras cena (solo un koŗa partijas ar pavadījumu) ir viens dolars, un notis pasūtināmas tieši pie autora: 256 Bain Ave., Toronto. Tiem latviešu koŗu dirigentiem, kam ir interese iepazīties ar jauno skaņdarbu, komponists uz pieprasījumu nosūtīs brīveksemplāru.

Kompozicija veltīta Toronto universitātes korim, bet pie tās iestudēšanas kā pirmais stāsies autora vadītais Toronto sv. Andreja latviešu draudzes koris jau tuvākās dienās, un pirmatskaņojums paredzēts koŗa 5 gadu darbības koncertā, 1957. gada 23. martā sv. Andreja baznīcā. Vīru koŗa partijas

(Nobeigums 8. lpp.)

UN LĒNĀM ATVEŖAS AIZKARS

ANNIJAS SIMSONES UN ČIKĀGAS TEĀTRA VIESIZRĀDE DURVJU PRIEKŠĀ

Ir pienākusi liela diena Kanadas latviešu saimei — beidzot pēc ilgas un nepacietīgas gaidīšanas, Toronto Kresta teātrī pavērsies priekškars, lai torontiešu un tuvu un tālu viesu acīm un sirdīm atklātu mūsu dižās sen neredzētās skatuves mākslinieces Annijas Simsones personības un mākslas noslēpumu.

Vispirms viņu ir redzējuši latvieši aizrobežā, Savienotajās Valstīs, jo izrādījās, ka Čikāgas teātris un tā dedzīgais administrātors Otto Krolls bija pirmais pratis atrast ceļu, kā pierunāt Anniju Simsoni atgriezties rampas gaismā. Viņš atrada lugu, viņš mācēja organizēt un pārliecināt, tādēļ arī Annija Simsone uz brīdi kļuva neuzticīga saviem tautiešiem Toronto, kaut viņas vēlēšanās allaž bijusi karsta un dedzīga — spēlēt tieši tiem, spēlēt „mājās", Kanadā.

Un nu šis brīdis ir klāt. Čikāgas ansamblis, kas jau saspēlējies, sakusis ar viesīgu, nav spējis palikt vēss un vienaldzīgs viņas patiesi kvēlās, bez atlikuma un atkāpšanās dedzīgās kalpošanas mākslai, viņas nenogurdināmās aizrautības priekšā. Lūk, tādēļ čikāgieši ir gribējuši un varējuši upurēt darba dienas, uzņemties tālā ceļa grūtības un pamest ģimenes, lai dotos uz Toronto un atkal kopā ar Anniju Simsoni tēlotu Ibsena likteņa un kaislību piemeklētos varoņus.

Bet viņi nu vairs nav svešinieki, kādi bija, pirmoreiz sastopoties Čikāgā: Annija Simsone ir iepazinusies ar šo aktieru pašaizliedzību, darba prieku un atraisāmo talantu, viņi, — ar lielās mākslinieces personības spēku, ārkārtīgajām darba spējām, pārliecinošo skaidrību lomu veidojumā, un tīri ibsenisko prasību — „visu vai neko", — tuvojoties savam lielajam uzdevumam — ciest, dzīvot un pārliecināt skatītājus, kāpjot uz skatuves dēļiem.

Bet tas, kas kaut reizi saskāries ar Annijas Simsones entuziasmu skatuves darbā, zina, ka viņa šeit nepazīst žēlastības. „Māksla prasa visu cilvēku", — ir bijis visu mūžu viņas darba vadmotīvs, un to viņa prasa arī no citiem. To līdz saknēm nācies pārbaudīt arī Toronto latviešu nacionālā teātra aktierim Jurim Dzeguzem, kas šai izrādē tēlos mācītāju Mandersu čikāgieša Arvido Baloža vietā, kuŗš slimības dēļ nav varējis uzņemties ceļa grūtumus. Bet īsā laikā, vispirms šaubu un bailu māktu, arī Juri Dzeguzi tik tālu aizrāvis kopīgais darbs ar Anniju Simsoni, viņas vadībā iestudējot Mandersa lomu, ka viņš skatītāju priekšā stāsies gan mocīts un pārradīts, bet šķīstīts un atraisīts visa sava izteiksmīgā talanta spēkā. Pati māksliniece par savu izvēli, — izraugot tieši J. Dzeguzi šai grūtajai lomai, ir bezgala apmierināta, un ir ticības pilna, ka viņš nepievils izrādē nevienu, — ne sevi, ne savus Čikāgas kollēgas, nedz arī Alvinga kundzi, kas šoreiz atstājusi sava pretspēlētāja veidošanu Annijas Simsones pieredzes un personības ziņā.

Un tā ir tuvu jau diena, kad Ķestas teātra gaisotnes svaidītais Kresta teātris pirmoreiz pavērs savas durvis latviešu māksliniekiem un latviešu publikai. Lai tur, kur savās lomās cietuši, priecājušies, dzīvojuši un miruši tik daudzi slaveni šī kontinenta aktieri, nu atskan arī latviešu valoda, atnesot sev līdz spēcīgā ziemeļnieka un eiropiešaIbsena gara pasauli. Latviešu skatītājs pratīs novērtēt šo brīdi, kas tam sola un arī dos īsti dziļu pārdzīvojumu, lai to šķīstītu un apskaidrotu.

Ive.

A. NULĪŠA

jubilejas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā, būs atvērta sek. dienās: 2. un 3. septembrī no pl. 10 rītā līdz pl. 5 pp.; 4., 5., 6., un 7. sept. no pl. 2 — 8 pp.; 8. un 9. sept. no pl. 10 — 5 pp.

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete **ROMĀNS**

(27. turpinājums)

⁂

Kad visi četri ceļotāji sēdās fabrikas automobilī, lai dotos uz Rīgas lidostu, Imants atvadoties skūpstīja savu sievu.

„Tu gan esi velna puika," Veide apgalvoja vai desmito reizi, „pusstundu pirms braukšanas uz ārzemēm viņš apņem sievu! Tik dullu kāzu ceļojumu neesmu dzirdējis. Monika, es gan tavā vietā viņa nelaistu."

„Gan jau jūs par visiem viņu novaldīsit," viņas acīs mirdzēja **pateicība un laime, un viņa redzēja** tikai savu vīru.

Savu vīru.

2. BRĪVĪBĀ

Vēl bija atlikušas divi dienas, tad viņi atkal sēdās ātrvilcienā, un tad — nedaudz stundu, un viņš būs atkal Slokā, pie Monikas, savā cellulozes fabrikā, savā bezcerībā, vienmuļībā un nepārtrauktajās briesmās.

Būs — ja neizdosies.

Bija pievakare. Tīringas mežainie klinšu pauguri jau agrā pēcpusdienā aizsedza sauli, un straujā Elstere ēnainajā ielejā izskatījās kā kalna pakājei piekļāvies vijīgs, melns zutis.

Viņi bija beiguši programmā paredzētās pēdējās papes fabrikas apskati, un tagad visi četri apbrīnoja tās laboratoriju. Divi laboranti baltos mēteļos pie gariem stikla galdiem izdarīja mērījumus, izmēģinājuma papes gabaliņus spožām standziņām cilādami no viena stikla trauka otrā. Pats laboratorijas vadītājs, gadu četrdesmit vecs, neliela auguma vācietis, paresnu degunu un kailu galvvidu, vienmuļā balsī stāstīja:

„Šeit jūs redzat vispilnīgāk iekārtoto pārbaudes laborātoriju Vācijā. Lūk, šis aparāts ir papes fabrika miniatūrā. Šeit jūs iesviežat vecpapīru, pievienojat ūdeni, palaižat motoru, un nedaudz minūtēs šķiedra ir izplūksnāta. Šeit jūs iestādāt attiecīgo maluma asumu, vēl nedaudz minūšu, un jūs esat sasnieguši vajadzīgo šķiedras veidu — īsu, garu, kā vēlaties. Un šis te — Nopera Riglera aparāts, šķiedras maluma smalkuma noteikšanai, tepat blakus jūs redzat stikla trauku. Tam apakšā siets; no aparāta ne soli neatejot, tikai šo slēdzi pagriežot, jūs trauku piepildāt ar ūdeni, pievienojat attiecīgu daudzumu samaltās šķiedras, līmi, krāsu, alaunu, pagriežat slēdzi vienu griezienu tālāk, ūdens sāk burbuļot, šķiedra vienmērīgi sadalās. Jūs pagriežat slēdzi vēl tālāk, ūdens nosūkonējas, uz sieta paliek šķiedra, vienmērīgi sadalīta. Sietu jūs pārceļat tālāk, lūk, šeit zem šī metalla vāka — piecās minūtēs papīra vai papes lapa gatava. Vienā dienā iespējams izgatavot ap piecdesmit, sešdesmit izmēģinājuma lapas. Skaidrs?

Imants vācieša stāstījumā neklausījās, bet visu laiku rūpīgi acīm sekoja viņa kustībām, laiku pa laikam pamādams galvu, ka stāstīto saprot un mēģinādams atrasties laborantam pēc iespējas tuvu. Visiem bija skaidrs, ka Augars ir ekskursantu grupas centīgākais dalībnieks, kas katru jaunumu reģistrē atmiņā, un ko cits nekas nesaista kā papes veidošanas process.

„Šodien . . . šovakar . . . šodien . . . šovakar . . ."

Domas spindza galvā kā odu bars pavasara vakarā — izšķīrējs brīdis bija klāt.

Berlīnē pirmajā dienā viņš neuzdrošinājās bēgt — viņš vēl nepazina ne vācu dzīves iekārtu, ne pasreizējās iespējas, ne paražas. Kara laikā, 1942. gada ziemā, viņš bija nodzīvojis Berlīnē divi nedēļas un drusku pabraukājies arī pa dažām citām pilsētām, bet starp toreiz un tagad bija liela atšķirība.

Un šodien nu viņi bija pienākuši vistuvāk rietumu robežai. Slepus iegādātajā Vācijas kartē bija viegli aplēst: Bavārijas robeža bija apmēram trīsdesmit kilometru. Viesnīca, kur viņiem šonakt paredzēts apmesties, bija ceļa vienā pusē, otrā pusē **bija dzelzceļa stacija.** Stacijā izliktajā vilcienu sarakstā bija redzams, ka vienpadsmitos desmit vakarā iet vilciens **robežas virzienā, ka vilciens** pieturēs katrā stacijā līdz pat gala stacijai, un ka nākošā stacija no šejienes bija trīs kilometri.

Trīs kilometri — tas ir pusstundas gājiens.

Vienpadsmitos vilciens noies no šejienes. Nākošajā stacijā viņš būs vienpadsmitos divdesmit.

Vienpadsmitos divdesmit viņam tātad jābūt tur — Elsterē, jo šeit vilcienā kāpt nevarēja. Viņu varēja redzēt, pazīt, nodot.

Vienpadsmitos divdesmit . . .

„Ar šo spiedi jūs sagatavojat papes gabaliņus stiprības pārbaudei. Stiprības pārbaudes rezultātus aplēš metros . . ."

„Metros?" Imants laikā pamanīja vietu, kur jautājums parādītu, ka viņš stāstījumam sekojis.

„Jā Metros. iedomājieties kaut kur augstu gaisā punktu, pie kā piestiprināta vienu centimetru plata papes strēmele — cik garai tai jābūt, lai pašas svars to pārplēstu? Protams — aparātu mēs pārbaudām arī —"

Tas nozīmē, ka viņam viesnīca jāatstāj vēlākais ceturksni pirms vienpasmitiem.

Tas bija ļoti agri. Vai izdosies biedrus jau tik agri aizvilināt gulēt? Gultās — varbūt, bet vai viņi aizmigs? Un ar ko viņam šonakt jāguļ kopā? Ak tā, — ar Krišu Veiti.

Tas bija labi. Veide krāca — citi nedzirdēs viņu ģērbjamies un atstājam istabu.

„Sveķu vietā mēs tagad izmantojam mākslīgas līmes, pie kam labākie rezultāti sasniegti ar alkaliskajām, kam saistīšanai pie šķiedras vairs skābes nevajag. Līdz ar to pieaug berzes pretestība — "

Vēl bija iespējams, ka viņš pēc vakariņām biedrus aicināja pastaigāties. Nebija domājams, ka tie šādam aicinājumam sekos, un viņš tad varētu pāriet pāri Elsterei, apsēsties pakalnē viņā krastā — tur viņu pārējie labi varētu redzēt — un tad no turienes īsi pirms gulēt iešanas laika atnākt atpakaļ it kā pēc cigaretēm un pateikt, ka vēl izies pastaigāt un uzsmēķēt.

Ja laimējās un viņš prata visu to izdarīt pietiekami vienaldzīgi, neviens viņu pirms rīta nemeklēs.

Naudas viņam pietika — dzelzceļa biļetei. Ar tām pāris markām, kas vēl atlika, viņš ilgi neiztiktu, bet — nebūs arī vajadzīgs. Vai nu pasākums izdosies un rītu viņš būs jau aizrobežā, vai arī viņu noķers, un tad viņam naudas tikpat vairs nevajadzēs.

Viņa pirksti kabatā nejauši pieskārās apaļai stikla lodītei — tā bija viņa acs, ko kādreiz Rīgā būdams, viņš bija iegādājies, bet nekad nebija lietājis — pirmkārt, stikla acs grauza plakstienu un tas asaroja un, otrkārt, ieskatoties spogulī, viņam neraugoties un bārdu un sejas ievainojumiem, pēkšņi likās, ka no spoguļa tam pretī raugās ne vairs Jānis Augars, bet Imants Straumēns. Viņš steigšus toreiz bija protēzi izņēmis un acs dobumu no jauna apklājis ar melno apsēju.

Bet dodoties braucienā uz Vāciju, viņš stikla oliņu bija ieslidinājis kabatā.

⁂

Saule bija norietējusi.

Imants izraudzītajā vietā pakalnē bija nosēdējis apmēram pusstundu. No viesnīcas raugoties, viņš pirmīt nebija ievērojis, ka šai vietā tūristu biedrība iekārtojusi soliņu dabas skaistuma mīlētājiem. Līdz ar viņu pakalnē bija uzkāpuši arī daži jaunieši, bet tie soliņa nemeklēja. Viņi apsēdās zālājā, saķērās cits citam zem rokām un sāka dziedāt — marša taktī dziesmas par ziedoni, soļošanu, ceļinieku un nakts zvaigznēm.

(Turpinājums sekos)

Prof. Voldemārs Dobrovoļskis izraudzīts par vērtētāju Čikāgas mūzikas festivālā klavieru spēles sacensībās. Tas ir jauns pagodinājums mūsu izcilajam klavieru spēles melstaram, kuŗš Latvijā un trimdā izaudzinājis jaunu, spējīgu klaviermākslinieku paaudzi. Profesora Dobrovoļska dzīves biedre ir Čikāgas sabiedrībā iecienītā dziedātāja Lidija Venta.

Šķirmanta apgādā iznākusi Latgales rakstnieka Antona Rupaiņa trilogijas „Māra mostās" trešā un pēdējā daļa, kuŗā attēlota Latgales patriota Pētera Miglinieka cīņa pret latviešu tautas pārkrievotājiem un pārpolotājiem.

V. PALMA RI 3670

no plkst. 8 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BUTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BUTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESIBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

DANFORTH—BROADVIEW: atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, 3 vannas istabas, 3 virtuves. Ļoti izdevīgs darījums.

EUCLID—BLOOR: 2 stāvu 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, garāža un skaists dārzs. Iemak. ca tikai $2.500.

BROADVIEW—DANFORTH rajonā: atsevišķa 10 istabu dubultķieģeļu māja; ūdens-eļļas apkure, 4 virtuves, 2 vannas istabas. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa tikai $4.000.

Mēs sagādājam aizdevumus uz vislabvēlīgākiem noteikumiem.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesalstošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

HILLCREST MOTORS LIMITED

1488 BATHURST ST., TORONTO

FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECIBA

1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu

$200 uz nomaksu līdz 3 gadiem

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu dailamatnieku apvienības
- salons.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVIZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA

Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

Visu jūsu daiļumam sniedz

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

MODEL

DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

MEDIKAMENTU SAINĪŠUS UZ LATVIJU LĒTI — ĀTRI. NOSŪTA

T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5679, mājās CH 4-0107

DAUGAVA

PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

581 PAPE Ave., Toronto (1 bl. no Danforth), tel. GE 9113, mājās GE 0628. Veikals atv. no 7.30—9.30 v. Piedāvājam: labākos gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus pārējos gaļas produktus un delikateses. Mūsu veikals jums atvērts. Paldies. Īpašn.: O. DARZIŅS un E. OZOLIŅS

KAKTIŅŠ

Transporta firma

Velcam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt

RO 7-6697, katrā laikā, 1997 Keele St., Toronto

CHA — CHA CHA

MAMBO SAMBA

RUMBA SWING

DEJU STUDIJA

N. SCHWANEBACH

175 COLLEGE St (pie McCaul), tel. WA 1-4318

TORONTO

Jūs iemācāties ātri un lēti

FOXTROT'u — LĒNO VALSI — TANGO

PRIVĀTSTUNDAS

Pieteikšanās un īsziņa katrā laikā

Auksta gaisa vēdināšana Parkošanas iespējas

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

MT. PLEASANT—ST. CLAIR: Iemaksa $5.000 7 istabu dubultķieģeļu savrupmājai; moderna virtuve, ūdens-eļļas apkure. Liels dārzs un garāža. Pilna cena $21.000.

COXWELL—MORTIMERE: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Moderna virtuve, eļļas apkure, dubultgarāža un privāts iebraucamais ceļš. Pilna cena $14.500.

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

---

Pieņemam pasūtinājumus audumiem

Vienmēr krājumā:

latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

238 Bloor St., W, Toronto

Tel. WA 2-1315

ALBERT'S DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4473

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiroplešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.

Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām

ALBERTS JAKUBAITIS

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665

Pēc darba, RI 5213

Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.

Organizācijām rabats

10% ATLAIDE 10%

PASREIZĒJIEM PASUTINĀJUMIEM.

Lielā izvēlē labākās angļu drānas. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, labākās oderes un pārējos piederumus

387 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus:

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

Darbus apzinīgi un gaumīgi veic kvalificēti amatnieki ar praksi

Pasūtinājumus pieņem:

spiestuvē, 154 St. Patrick St., EM 8-3239 un kantorī, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada

---

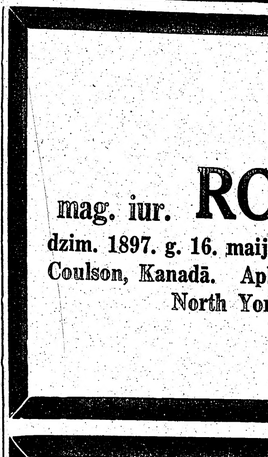

Mūsu mīļais filistrs

mag. iur. ROBERTS PLŪME

dzim. 1897. g. 16. maijā Jaunjelgavā, miris 1956. gada 25. augustā Coulson, Kanadā. Apbedīts š. g. 31. augustā, plkst. 2 dienā Toronto, North York kapsētas latviešu nodalījumā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

FRATERNITAS LETTICA'S KONVENTS

MAG. IUR.

ROBERTS PLŪME

dzim. 1897. g. 16. maijā, slēdzis acis uz mūžu 1956. g. 25 augustā Kanadā.

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu . . .

Viņu mīļā piemiņā paturēs

TORONTO KORPORĀCIJU KOPA

Sabiedriskais un sporta darbinieks

ROBERTS PLŪME

šķīrās uz mūžu 1956. g. 25. augustā Kanadā

Pēc viņa sēro

KANADAS DAUGAVAS VANAGU SAIME

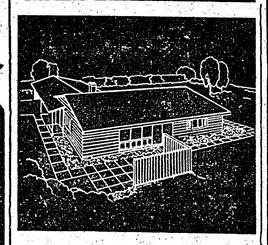

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

INSURANCE ● MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:

P. AVOTIŅŠ, V. SKUJA,

J. VEISS, E. MIĶEĻSONS

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ,

Tel. 2R2 GRAND VALLEY

Manis mīļais tētiņš un mūsu mīļais onkulītis

HEINRICHS ŠVARCBACHS

dzim. 1881. gada 13. novembrī Codes pagastā, miris 1956. gada 23. augustā Čikāgā. Pārpelnots 27. augustā Čikāgā.

Pēc viņa sēro: DĒLS Latvijā un VIŠĶERI Kanadā.

I. TORVALDA

TĀDAS BIJA BEIGAS

Ies., cena $3.50.

DV Grāmatnīcā, 123 Huron Str., Ont., Toronto

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Auto skola Baltic

Apmācības auto:	Apmācības laiks:
OLDSMOBILE autom. transmisija	6— 8 st.
CHEVROLET standart transmisija	8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem	10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas

AUG. MASINGS

100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

OSKA

Fili

APMEKLĒJIET MŪ

343 - RONCE

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

MODERN DEL

281 Danforth Ave., T

Lielā izvēlē visāda veida gaļas prod

ropas meistaru ražojumi, piemēroti

šī un laši. Krievu kaviārs. Labākl

šādu šķirņu sieri. Maize,

Jūsu gaumei piemērota galda klāša

tīta apmierināšanai visi produkt

Pārliecinieties par

2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie

TODD LIMITED

REALTOR

Palīdz aizdev

418 Main St., E

MEMBER HAMILTON R

Sainus uz La

totām drēbēm, apaviem, pārtiku, m

caur latviešu

OVERSEAS GIFT

316 Harbord Toronto4, O

par viszemākām cenām ar GARAN

dara nekavējoties, tieši no Kana

uzvalkam par $15.00. Birojs atvērt

Sestdienās līdz

DRĒBNIEKS S. BLATT,

Gatavoju pēc mēra uzvalku

pārdodu angļu drānas

Mērenas

LIELĀS PĀ

TORO

Cik daudz jaunkanadie

dzīvo Toronto pilsētā?

To varat konstatēt, zin

cijā. Poznaņā vai Zagrebā, tas

Tagad pāri par 300

Toronto.

Kas ir šie jauniebrauc

Ko tie stāsta?

Kādas pārmaiņas tie ir

Lasiet atbildes uz šiem

miem, kas attiecas uz j

The Globe and Mail, sākot ar

laikrakstā jūs atradīsit veselu

cerējumu par šo visstraujāk a

The Globe

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

LONG BRANCH: Ļoti skaists, 3 gulamistabu, labāko dubultķieģeļu bungalovs, netālu no upes. 16 gadu obligācija par 5%. Ļoti augsts pagrabs, moderna virtuve un vannas istaba ar dušu. Apmēram $2.000 zem tirgus cenas. Prasa $14.000 ar $4.000 iemaksu.

PIRMAIS, KAS REDZĒS — NOPIRKS! 8 lielas istabas — $13.900: Greenwood—Gerrard rajonā: 2 vannas istabas, 3 virtuves, 2 gāzes plītis, 2 TV antennas. Jauna atklāta obligācija uz 7 gadiem. Apm. $3.000 iemaksu, vai vienojoties. Ja jums nav svarīga garāžas iespēja — šis reti izdevīgs pirkums!

Filiāle: Shelburne, 10. un 24. auto ceļu stūrī. Tel. Shelburne 397. Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

DV DIENU BALLE

Kolumbus zālē, Sherbourne — Linden stūrī, Toronto, 1. septembrī, sākums plkst. 8 vak.

PILNA BUFETE GALDIŅI

SPĒLĒS KANADAS JAUNĀKAIS DEJU ORĶESTRIS

Ieeja dāmām 1 dol., kungiem 2 dol.

Ja kādam ir vēlēšanās rezervēt galdiņus, to var izdarīt pa telefonu EM 8-0792 no pulkst. 9—18.

DV TORONTO NODAĻA

Piegrasiet savos veikalos augstvērtīgos zivju konservus:

BALTIJAS jūras

SPROTES — Porto Santo

SKUMBRIA NĒĢUS

kā arī

ŽĀVĒTOS ZUŠUS

Pasūtinot tieši pa pastu, pievienojiet Money Order vai čeku.

Sprotēm — 35c, skumbria — 60c, nēģiem — 85c, žāvētiem zušiem, 8,5 oz. — 65c, žāvētiem zušiem 16 oz.— $1.10 par katru kārbiņu.

A. ROZE,
10 WIDMER ST., TORONTO

LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS rīko

SAULAINĒ SESTDIEN, 8. SEPTEMBRĪ, PLKST. 12.00

Internas sacīkstes māla baložu šaušanā

Ārpus konkurences publikai māla baložu šaušana un šaušana ar mazkalibra bisēm. Labākajiem šāvējiem balvas. Pēc tam **BALLE**

Sākums plkst. 6.30 vak. Spēlēs LATVIEŠU PŪTĒJU ORĶESTRIS. Atspirdzinājumu galds.

Visa Saulaines territorija ir sarīkojuma vieta Ieeja $1.00.

MEKLĒJU
LABUS
KOKA
AMATNIEKUS
Zvanīt:
Ž. KURŠIM,
GE 6016, Toronto.

ERNAS OŠIŅAS-BĒRZIŅAS
C.D.T.A. BALLET
BALETA STUDIJA TORONTO

Mācību sākums 10. septembrī. Jauni audzēkņi var pieteikties pa telef. LE 3-6484 vai studijā — Sv. Andreja baznīcas zālē, Carlton un Jarvis st., pirmdienās, trešdienās un piektdienās no 5—8 vak.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE. - 231

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatās

JURIS DZEGUZE

Tel. LE 4-4645

VENUS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

IZĪRĒJAMAS 2 istabas un virtuve Spadina-Bloor rajonā 2 vai 3 pieaugušiem. Zvanīt no plkst. 17—21; sestdien un svētdien visu dienu: WA 2-6922, Toronto. (1077)

HIGH PARK rajonā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas un virtuve. Garāža. Nav iebildumu pret bērniem. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā: RO 9-9522, Toronto. (1046)

IZĪRĒJAMAS 2 nemēbelētas istabas vai istaba un virtuve ar mazu istabiņu. Garāža. Nav iebildumu pret bērniem. Var uzraudzīt bērnus. Zvanīt katrā laikā: HU 8-2752, Toronto. (1080)

IZĪRĒJAMAS 2 istabas un garāža (viena istaba 1., otra 3. stāvā) Gerrard-Greenwood rajonā, tel.: RI 4293, Toronto.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba vienniecei ar virtuves lietošanu Eglinton-Avenue Rd. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā: HU 8-8788, Toronto. (1079)

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba un virtuve ar izlietni un skapīšiem, $12.00 nedēļā. Zvanīt: OX 9-3934, Toronto. (1053)

MEKLĒ
VECĀKU SIEVIETI
UZ LAUKIEM
pie 1 g. veca bērna.
Alga pēc vienošanās.
Zvanīt GE 3883, Toronto.

MĀJKALPOTĀJA
līdz 60 g., vajadzīga nelielā latviešu ģimenē.
Zvanīt: RI 5843.

VECĀKA SIEVIETE
meklē darbu pie bērniem.
Tel.: HA 4017, Toronto.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi siedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika. Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

Dr. JĀNIS REKAI **Dr. PAULS REKAI**
chirurgs un dzemdību palīdzība iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc pusdienas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slāvu valodās

MODERN DELICATESSEN
281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331

Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi šāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas sivju konservi. Dažādu šķirņu sieri. Maize, kūkas un citi cepumi.

Jūsu gaumei piemērota galda klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.

Pārliecinieties par preču kvalitāti!

2. veikals: 743 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4865, Toronto

ZELMA BELTE

Māte meklē dēlu
VEGNERU
ALEKSANDRU
(Sašu)
Strādājis Valmieras Bekona Eksportā.
Lūdz rakstīt: Mr. O. Kersteins, 233 Geneva Street, St. Catharines, Ont., Canada.

THE NORSEMAN OIL BURNER

NATURAL GAS

UDENS SILDĪTĀJS $120

RED D

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $250.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00

A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave, Toronto, tel. LE 1-6583

TODD LIMITED
REALTOR

O. IEVIŅŠ
V. TUKLERS
Tel. JA 8-6336

Palīdz aizdevumu sagādē
418 Main St., East, Hamilton
MEMBER HAMILTON REAL ESTATE BOARD

Saiņus uz Latviju un visām Krievijas zemēm ar jaunām un lietotām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu

OVERSEAS GIFT PARCELS CO
316 Harbord Toronto4, Ont., Canada, LE 3-2258

par viszemākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI. Sūtījumus izdara nekavējoties, tieši no Kanadas. Apgādājam drēbi vienam uzvalkam par $15.00. Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 10 vak. Sestdienās līdz 6 vakarā.

DRĒBNIEKS S. BLATT, 1326 Dundas St. W., Toronto

Gatavoju pēc mēra uzvalkus, kostīmus u. c., kā arī

pārdodu angļu drānas sūtīšanai uz Latviju.

Mērenas cenas.

LIELĀS PĀRMAIŅAS TORONTO

Cik daudz jaunkanadiešu pēc jūsu domām šodien dzīvo Toronto pilsētā?

To varat konstatēt, zinot iedzīvotāju skaitu Venecijā, Poznaņā vai Zagrebā, tas jums dos vajadzīgo skaitu.

Tagad pāri par 300,000 jaunkanadiešu dzīvo Toronto.

Kas ir šie jauniebraucēji?

Ko tie stāsta?

Kādas pārmaiņas tie ir atnesuši Toronto pilsētai?

Lasiet atbildes uz šiem un daudziem citiem jautājumiem, kas attiecas uz jaunkanadiešiem, laikrakstā The Globe and Mail, sākot ar pirmdienu 3. septembri. Šai laikrakstā jūs atradīsit veselu seriju ļoti interesantu apcerējumu par šo visstraujāk augošo Kanadas pilsētu.

The Globe and Mail

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

2. septembrī ,pl. 11.15 Betlemes baznīcā pēdējais šīs vasaras priekšpusdienas dievkalpoj. māc. R. Zariņš, pie ērģelēm Velta Anševice.

Svētdien, 9. septembrī rudens posma iesākuma dievkalpojumi: pl. 9 rītā Bronksā, sv. Tēvīņa baznīcā, māc. A. Ozols, pie ērģelēm Rita Pētersone; pl. 3, regulārā pēcpusdienas laikā Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš, pie ērģelēm Bruno Skulte.

Konfirmandu mācības sākums sestdien, 8. septembrī, pl. 10 draudzes namā Bruklinā. Jauniešus, kas vēlētos tikt iesvētīti 28. oktobrī, lūdz pieteikties pie mācītājiem.

Port Vašingtonā svētdien, 2. septembrī, pl. 2 dienā Mūsu Pestītāja baznīcā māc. A. Treus no Gēteborgas Zviedrijā un māc F. Treus.

DETROITĀ

Detroitas latv. Kristus draudzes dievkalpojums svētdien, 2. septembrī, pl. 2 pp. sv. Marka baznīcā (1045 E. Grand Blvd.). Prāv. A. Skrodelis no Kanadas.

ČIKAGA

Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St. svētd., 2. septembrī, pl. 11.00 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanākšanās katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 12.

Lansing Kolledžas lut baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Dāvidā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnešā 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidā.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minepoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langiņus.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Svētdien, 9. septembrī, pl. 6.30 vak. dievkalpojums.

Svētdien, 23. septembrī, pl. 6.30 vak. dievkalpojums.

Dievkalpojumi notiek Trīsvienības baznīcā, 560 May St. Ft. William.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London. Ont.

Ņiagarā 8. septembrī, plkst 6 vak. Svētvakara dievk. Jāņa bazn. 580 Portage Rd. N.

Londonā, 9. septembrī, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievk.

St. Katarīnēs, 15. septembrī, plkst. 7 vak. svētvakara dievkalpoj. Kristus baznīcā.

Londonā, 23. septembrī, plkst 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievk.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

2. septembrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

9. septembrī, plkst. 11, dievkalpojums.

16. septembrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

23. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

2. septembrī, plkst. 4 p. pusd. dievkalp. sv. Trīsvienības baznīcā.

9. septembrī, plkst. 4 p. pusd dievkalp. sv. Jāņa baznīcā

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

2. septembrī, plkst. 2.30 pp. dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā — 361 Danforth Ave.

9. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. dievkalpojums turpat.

23. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. dievkalpojums turpat.

30. septembrī, plkst. 2.30 pēc p. Bībeles svētku dievkalpojums turpat.

Bramptonā Latviešu ev.-lut draudzes dievkalpojums 16. septembrī, plkst. 1.30 pēc p. Grace United baznīcā.

Māc. T. Aviks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So)

Hamiltonā, sv. Trīsvienības baznīcā svētdien, 2. septembrī, plkst. 5.30 vakarā dievkalpojums - svētbrīdis. Pēc dievkalpojuma draudzes ārkārtēja pilnsapulce baznīcas apakšējās telpās.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Kičenerā, Mateja baznīcā 9. septembrī, pl. 11.00 no rīta iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. H. Kusiņš (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. Edg. Iange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

2. septembrī, plkst. 3 pp. skolas darba sākuma dievkalpojums.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-8284.

Kirklandleikā, sestdien, 8. septembrī, plkst. 19. lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā, svētdien, 9. septembrī, plkst. 14 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 9. septembrī, plkst. 17 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Enperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512.

Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītroš)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brigatwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

DANFORTH—PLAYTER BLVD.: Ļoti spēcīgi celta, atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas-ūdens apkure, moderni izbūvēta virtuve, 2 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš un 2 dubultķieģeļu garāžas. Iemaksa $6.000. Ļoti tuvu satiksmei un veikaliem. Laba ienākumu māja.

EGLINTON— MT. PLEASANT: 9 istabu dubultķieģeļu savrupmāja. Eļļas apkure, moderna virtuve, 2 vannas istabas, plats iebraucamais ceļš, 2 garāžas, dārzs. Prasīts $18.500.

MONARCH PK.—DANFORTH: 4 istabu dubultķieģeļu bungalovs. Eļļas apkure, moderni izbūvēta virtuve, ļoti skaisti izbūvēta viesību telpa ar bāru pagrabā, skaists dārzs un 2 lielas garāžas. Prasīts $11.900 ar $2.500 iemaksu, atlikums uz vienu obligāciju. Ļoti tīra, labi uzturēta māja.

BATHURST—ST. CLAIR: Atsevišķa dubultķieģeļu 4 dzīvokļu māja. Gruntsgabals 65 reiz 189, 14 istabas, 4 vannas istabas ar dušu, 4 modernas virtuves, eļļas-ūdens apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāžas, dārzs. Laba ienākumu māja, pašreiz $500 mēnesī.

YONGE—FAIRLAWN: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas-ūdens apkure, moderna virtuve, vannas istaba ar dušu, privāts iebraucamais ceļš, garāža, liels dārzs, pagrabā dzelzs sīju konstrukcija. Prasīts $15.100. Tuvu skolām, satiksmei un veikaliem.

LATVIEŠU VEIKALS

THE SPRI

MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar un bez latviešu tausliņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto

Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu tausliņu iekārtu.

BRUCE D. PALMER

ADVOKĀTS UN NOTARS

229 YONGE ST.,

Room 203, EM 4-8141, Toronto

A. KERSON

IGAUŅU JURISTS

229 YONGE ST., Room 206, EM 4-8141, vakaros MA 6141

Runā vācieši un krievieši

ŠUJU KLEITAS

pēc pienestām piegrieztnēm.

PĀRDODAMI LATVISKI AUDUMI, SEDZIŅAS UN GALDAUTI.

MĒRENAS CĒNAS.

M. PURVS,

123 QUEBEC AVE., TORONTO

Tel. RO 2-7610.

A. SILAVS

Kungu un dāmu drēbniecība Tīra, krāso. Par pazeminātām cenām. Garantēts darbs.

415 DUNDAS St., E. Toronto,

Pie Parliament St., tel. EM 4-0089

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.

Amatieru filmas attīsta un kopē.

Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

KLAVIERU BUVĒTAJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto

Tel. LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

KANADAS NACIONĀLĀS IZSTĀDES TORONTO NOVIETNES PLĀNS

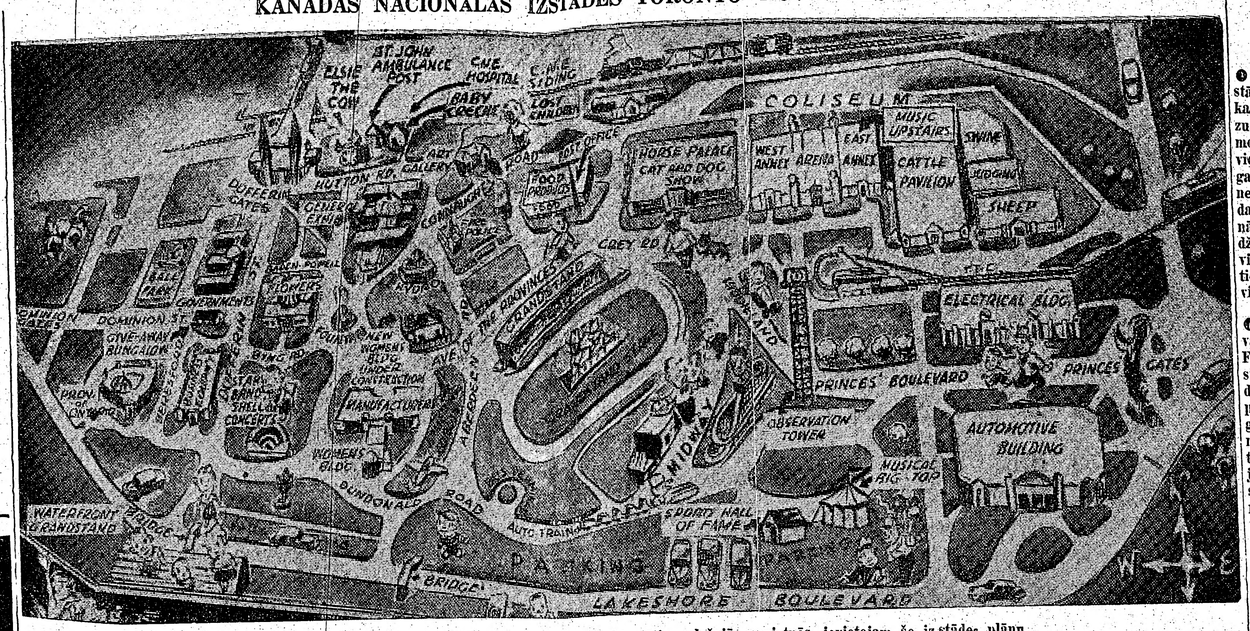

Lai tautieši, kas apmeklēs izstādi, varētu vieglāk orientēties plašajās novietnēs, ievietojam šo izstādes plānu.

UZŅEMOT SAVĀ AUTO SVEŠNIEKU, JŪS RISKĒJAT AR DZĪVĪBU

ASV Federālās nozieguma apkarošanas pārvaldes FBT direktors J. E. Hūvers brīdina autotūristus uzņemt mašīnās nepazīstamus cilvēkus tā sauc. „hičhaikerus", kuri, stāvot ceļmalās ar paceltu īkšķi braucamā virzienā, mēmi lūdz „gabaliņu pavest". „Neviens pēc izskata vien nevar pateikt, cik bīstams varētu kļūt svešnieks, kuru uzņemat par ceļa biedru", saka Hūvers.

Piemēra dēļ, ja jūs būtu braukuši starp šīgada 19. un 20. janvāri Springfildas novadā (Misūri), jūs droši vien būtu redzējuši pāri 5 pēdām garu vīru, apm. 31 gadu vecumā, kurš ceļmalā gaidīja, lai kāds viņu paved. Ja jūs to būtu darījuši, jūsu ceļa biedrs būtu bijis slepkava, jo pirms 10 dienām šāda apraksta vīrs tika notiesāts uz nāvi elektriskā krēslā par kāda degvielas punkta apkalpotāja noslepkavošanu Indiānā. Tiesā viņš atzinās, ka pavisam nogalinājis 6 personas, pēdējās 4 pat nedēļas laikā. Ikvienam upurim slepkava bija sasējis rokas aiz muguras, piespiedis viņu nomestiesceļos un tad aukstasinīgi iešāvis lodi pakausī. Notiesātais, gaidot pārvietošanu no apriņķa cietuma uz soda vietu, no papes un aluminija iesaiņojama papīra bija meistarīgi pagatavojis kameras, divu gaiteņu un pagraba durvis. Leslī Irvins, tāds bija šī briesmoņa vārds, pēc ieslēgšanas devās uz rietumiem ar laipnu autotūristu palīdzību, kas viņu uzņēma savās mašīnās, gan arī nozagdams uz laiku bez uzraudzības atstātus spēkratus. Tikai pēc trim nedēļām viņu notvēra Kalifornijā, kad tas mēģināja ieķīlāt kādā veikalā ceļā nozagtās vērtslietas. Ikviens autotūrists, kurš nezināja bija palīdzējis Irvinam bēgt no cietuma, var būt pateicīgs savam liktenim, ka nav kļuvis par slepkavas upuri. Nāves sods jau viņam bija piespriests par iepriekšējiem noziegumiem un pāris jaunas dzīvības viņa sirdsapziņu nemaz neapgrūtinātu.

Kāds cits autotūrists reiz bija uzņēmis savā mašīnā jaunu sievieti ar 5 mēnešu vecu bērniņu. Kurš gan šādā gadījumā nedarītu to pašu? Viņa spukstēdama stāstīja, ka bēgot no sava brutālā vīra un gribot nokļūt pie saviem vecākiem. Autotūrists bija priecīgs palīdzēt nelaimīgai sievietei. Bet kā gan viņš jutās vēlāk, kad uzzināja, ka jaunā sieviete, kuru viņš bija vedis savā mašīnā, nemaz nav zīdaiņa māte, bet gan kādas nelaimīgas mātes bērnu meita, kas nozagusi tai uzticēto mazbērnu? Māte šoreiz savu bērniņu atguva neskartu pēc divi dienām, kad tas ar autotūristu laipno palīdzību kidnaperei bija aizvests cauri vairākām pavalstīm. Bet kas šajās divi dienās bija jāpārdzīvo jaunai mātei un tēvam — kara flotes jūrniekam?

Autotūristiem ir grūti atteikt uzņemt jaunieti, īpaši, ja vēl nakts nāk virsū. Tādēļ vecākiem ar visu bardzību jānoliedz saviem jaunajiem vientulīgos apvidos vai tumšā ceļot kā „hičhaikeriem." Arī starp laipnajiem auto braucējiem gadas izdzimumi, no kuru varmācības cieš jaunieši. Ikvienam auto braucējam pašam jāizšķiras, vai uzņemt vai neuzņemt savā mašīnā ceļa gājēju, kas noguris soļo pa šoseju. To darot viņš riskē ar savu dzīvību katrā gadījumā.

Jauns skaņu darbs . . .

(Pārnesums no 5. lapp.)

veikšanai savu līdzdalību apsolījis dubultkvartets „Kalvis." Komponista vēlējums, lai pēc iespējas daudz jaunu dziedātāju visās balsīs nāktu papildināt koŗa sastāvu, šādējādi radot iespēju jaunai kompozicijai atskanēt kupli un iespaidīgi. „Toronto latviešu publika", ar gandarījumu saka autors„ „jau 4 gadus ar apmeklētāju rekordskaitļiem draudzes garīgajos koncertos, pierādījusi, ka to interesē koŗa centieni rast pirmatskaņojuma iespējas latviešu mūzikas jaundarbiem. Latviešu skaņražiem trimdā šie klausītāji dāvuši vitālu, nesamaksājamu darba prieku jaunradē. Lai arī dziedātāji šo uzticību un interesi attaisnotu, tiem jāturpina ziedot laiks un enerģija, piedaloties koŗa darbā, kas, vienas domas vadīts — arī trimdas nepārocīgajos apstākļos, palīdzēs tālāk kopt un veidot latviešu gara vērtību apcirkņus."

Sv. Andreja draudzes koris „Pravieti Danielu' sāks iestudēt pirmajā rudens mēģinājumā, trešdien, 5. septembrī, plkst. 8 vakarā sv. Andreja baznīcas telpās un sagaida daudz jaunu talcinieku lielā darba veikšanai.

V.

Par čerčilu un Rūzveltu maksā 25 rubļi, par Staļinu tikai 13!

Vienā Rīgas preču namā patlaban notika izpārdošana. Tas bija svētdienā un veikals laužu pilns. Es iegāju ģipsa un keramikas nodaļā. Vienā rindā tur bija saliktas 3 neliela formāta figūras: pirmais rindā bija Čerčils, cena — 25 rubļi, otrais Rūzvelts, cena — 25 rubļi. Trešais rindā „vecais tautu tēvs" Staļins. Cena — 13 rubļi (Agrākā cena bijusi arī 25 rubļi!)

Informēti ļaudis Rīgā zināja teikt, ka Rīga Staļina „gāšanā" esot... palīdzējusi. Ārpus savām mājām par visu to, protams, cilvēki nemēdz runāt, bet visas šīs skulptūras un attēli pilsētā pazuduši. Tomēr šur un tur fabrikās vēl atzvien Staļina attēli ir redzami. Tika sacīts, ka tāda esot „vecāko strādnieku vēlēšanās", un lai šos „konservatīvos strādniekus" nesaniknotu, fabriku vadītāji atļauj, ka Staļina attēli joprojām paliek pie sienām darba vietās.

Par šiem paskaidrojumiem gan daudz kas ir jāieliek „zosu pēdiņās". (Šis zviedru žurnālista konstatējums uz viņa sarunu un novērojumu pamata liecina, ka Vilis Lācis un citi Maskavas kalpi Latvijā ir bijuši īsti staļinieši visās šī nezvēra izdarībās, un tādi tie arī tagad, tāpat kā viņu Maskavas maizes devēji — Hruščevi, Bulgāņini un visi pārējie. — Ref.)

A. V.

Kā izskatīsies meitenes 2.000. gadā?

Dr. Šulcs Čikāgā publicējis atzinumu, ka pēc 50 gadiem meitenes ļoposies ar zaļiem matiem un zilām lūpām. Dr. Šulcs ir ķīmiķispētnieks un Lānolin skaistumkopšanas līdzekļu uzņēmuma prezidents. Savus ieskatus viņš pamato ar to, ka katru gadu dzīve kļūstot krāsaināka: automobiļi, televīzija, dzīvokļu iekārta, pat tālruņu aparāti tiecoties pēc spilgtu krāsu dažādības. Kosmētikā jau tagad augot pieprasījumi pēc zilas matu krāsas, purpura lūpu zīmuļa un daudzkrāsainām nagu lakām. Pēc 50 gadiem Sievietēm Amerikā būšot zaļi, purpura vai oranžkrāsas mati. Matu krāsošana tad būšot tikpat viegla kā tagad to mazgāšana. Tikpat viegli varēšot tos atkrāsot, lai mainītu krāsu. Sejas izskaistinājuma līdzekļi būšot tik izcili turīgi, ka tos nedabūšot nost ne ar ziepēm, nedz ar ūdeni, bet vienīgi ar īpašu šķidrumu. Sievietēm jau no laika gala ir mainīgs raksturs, un nākotne solās iet viņām talkā šo tieksmju izkopšanā.

CIK ILGI LĀCIS IR DRAUDZĪGS?

Tūristiem Kanadā der uzmanīties

Ir daudz dzirdēts par „draudzīgiem" lāčiem, bet daudzreiz tie kļūst pavisam nedraudzīgi, un lietas beidzas ļoti bēdīgi — ja ne traģiski.

Kādu vasarnieku apmetni bieži apciemopuši lāči, pārmeklējot atkritumu kastes un šo to pievācot, kas nu saldumu tīkotājiem varējis noderēt. Ne jau katrreiz atkritumi vien varējuši lāčus apmierināt, un tā labsirdīgie vasarnieki dažreiz pametuši kādu lieku zivi vai šo to no produktiem.

Bieži pie atkritumu vietas, kas atradās aiz malkas grēdas, lāči pamielojušies sāka arī plosīties un rādīt visādas cirkus izdarības, jo kam ir pilns vēders, tam labs garastāvoklis un miermīlība, saprotams, vasarnieki to visu noskatījās ar prieku .

Bet te kādā pievakarē no meža iznācis lācis ap 500 mārciņu svarā un kā parasti devies aiz malkas grēdas pie atkritumiem. Tai pašā laikā no otras puses, majestātiski asti izslējis, atkritumiem tuvojies skankss (seska patāls radinieks!). Kas aiz malkas grēdas noticis, nav zināms, bet pēc brīža lācis ar ķepu acīs un degunu slaucīdams, attālinājies no malkas grēdas un, labu gabalu nogājis, nosēdies.

Drīz no meža tuvojās vēl divi lāči, bet arī tie nogūlās no atkritumu vietas respektējamā attālumā un tā visi trīs pacietīgi sāka gaidīt, kad skankss beigs mieloties. Pēc apmēram 15 minūtēm skankss tiknat majestātiski kā bija nācis, aizsoļoja, pazīstamās smakas pavadīts.

Lāči devās pie pārpalikuma, bet, zinot visu nelietājamu, dusmās un izsalkumā ne tikai izmētājuši visu malkas grēdu, bet izdemolējuši arī tukšās mājiņas, vienu pat apgāzuši, lauzuši visu, ko varējuši, un aizejot atstājuši īstu postažu. Vasarnieki, kas bija sabēguši vienā no lielākajām vasarnīcām un aizbarikādējuši durvis, nav cietuši. Otrā dienā visi aizbraukuši, jo neviens vairs nav vēlējies sastapties ar „draudzīgajiem" lāčiem.

A. P., Vavū.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

1. septembrī, plkst. 4 pp. DV Dienu atklāšana 551 Mt. Pleasant Rd., plkst. 5 pp. Čikāgas teātŗa viesizrāde 551 Mt. Pleasant Rd., plkst. 8 vak. DV dienu balle Columbus zālē.
2. septembrī, plkst. 10. A. Nulīša gleznu skates atklāšana DV namā, 123 Huron St.
8. septembrī Mednieku un makšķernieku internas sacīkstes un balle Saulainē.
20. oktobrī Mednieku un makšķernieku sezonas atklāšanas balle.
22. septembrī J. Niedras un P. Lielzuikas koncerts sv. Andreja baznīcā.
6. oktobrī Amerikas latviešu teātŗa Ceļojošā ansambļa viesizrāde.
3. novembrī ALT Nujorkas ansambļa viesizrāde.
10. novembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apv. gada svētki.

APKĀRT ZEMES LODEI

Viņai bija uz pusgadu jāatstāj Losandželosa. Lai būtu drošs, ka viņas izredzētais neiet greizus ceļus viņa novietoja tā automobilī dažus grammus narkotisku vielu un piezvanīja policijai. Tagad viņa bija droša, ka prombūtnes laikā zinās, kur mīļotais atrodas — cietumā. Bet sirds sāka runāt — un viņa atzrakstīja Losandželosas policijai atzīšanos. Tagad viņš ir brīvībā ,bet viņai jāstājas tiesas priekšā — par narkotisku vielu glabāšanu.

„Viņš jau gandrīz divi gadus vada auto", kāds tēvs paskaidroja Fort Loderdēles (Floridā) satiksmes policijas tiesā, lepni noskatīdamies uz savu atvasi. Tiesnesis piecēlās pussēdus, lai pāri tiesas galdam varētu saskatīt satiksmes noteikumu pārkāpēju, kas bija notverts braucot bez vadītāja atļaujas. Aiz augstā tiesas galda stāvēja sešgadīgs, daudzapsološs, vasaras raibumiem nokaisīts nākošais ASV prezidents.

Tēvs atzinās vainīgs, ka ļāvis dēlam braukt bez atiecīgas atļaujas. Turpmāk puika braukšot ar divriteni.

Oklahomā kāda dāma nakts vidū ārkārtīgi uztrauktā balsī telefonēja policijai, ka kāds vīrietis laužas viņas mājā. Dažas minūtes vēlāk policijas auto jau atradās ceļā uz laupītāja apdraudēto māju. Pusceļā tas saņēma radio ziņojumu: dāma plezvanījusi otrreiz. Nekāda laupītāju iebrukuma neesot. Kad zvanījusi pirmo reizi, tad atradusies ļoti dzīva sapņa ietekmē.

Mūsu pārstāvis Čikāgā

K. F. ĶEZBERS,

2637 W. Potomac Avenue,

Chicago 22, Ill.,

tel. Brunswick 8-8681,

pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

SPORTS

PELDĒŠANAS SACENSĪBAS JAUNIEŠIEM

Latviešu sporta apvienība Kanadā rīko jaunatnes un bērnu peldēšanas sacensības š. g. 8. septembrī, plkst. 5.00 Central YMCA's peldbaseinā (40 College St.). Ceram šinīs sacensībās redzēt gan Sidrabenes, gan arī Saulaines vasaras nometnes dalībniekus, tāpat arī pārējos jauniešus un bērnus, kuriem interesē veselīgais peldēšanas sports. Sacensības notiks vairākās vecuma grupās vecumā no 8 — 18 gadiem. Dalībniekiem jāpiesakās pie J. Palēna, tel. LE 3-4120, vai arī pie E. Skujiņa, tel. LE 5-7494, līdz š. g. 6. septembrim.

L. S. A. K.

MARATONISTIEM NEVEICAS

Maratonpeldēšanā, kas notiek Kanadas Nacionālās izstādes laikā, neviens no peldētājiem 32 jūdžu distanci nenobeidza. Sākums tika atlikts par trim stundām, gaidot labākus laika apstākļus. Pirmie ūdenī ielēca pēc plkst 6 vakarā. Ūdens temperatūra bija 53 F grādi t. i. par 13 gradu zemāka, kāda vajadzīga. Maratonpeldētājiem un gaisa temp. tikai 60 F gradu. Gandrīz visi no sacīkšu dalībniekiem tika izvilkti no ūdens krampju dēļ, kas ceļas no auksta ūdens. Pēc 90 minūšu peldējuma pirmais uzdeva no Bafalo — Steve Wozniak un beidzamais Tom Park, pl. 3.52 no rīta. Tā ka neviens no dalībniekiem distanci nebeidza, rīcības komiteja $27.000,— sadalīs.

Apmeklējot DV dienas Toronto un Čikāgā, neaizmirstiet iegādāties

MAJORA J. ĶĪLIŠA

atmiņu grāmatu

ES KARĀ AIZIEDAMS...

Grāmata ar autora zīmētu vāku, glītā izdevumā, maksā $4.00.

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces

Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

DV DIENU IETVAROS FUTBOLA SACĪKSTE

SVĒTDIEN, 2. SEPTEMBRĪ

DV SEN. - DV JUN.

RIVERDALE LAUKUMĀ PLKST. 2 P. P.

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

KONTINENTĀLĀS LIGAS SPĒLE

TORONTO

ALEKSANDRS LIELAIS - DV

trešdien, 5. septembrī, plkst. 7 vakarā

MILLEN STADIONĀ

Ieeja 50c. Visi laipni ielūgti

Kamēr Kanadā jauni un veci mokās ar gargabalu peldēšanu, eiropieši šo lietu skata citām acīm...